

अवागलेख खरीखरी..

असा आपला मराठीपणा

भारतात अनेक प्रांत आहेत. तिथे वेगवेगळ्या भाषा बोलल्या जातात. पण आपला महाराष्ट्र देशाच्या मध्यभागात आहे. एका बाजूला दक्षिण भारतातील राज्ये आणि दुसऱ्या बाजूला पूर्व आणि उत्तरेकडील राज्ये अशा विभागणीमध्ये मध्यभागी असलेला महाराष्ट्र भारतातील इतर राज्यांपेक्षा वेगळाच आहे. भारतावर आक्रमण केलेल्या प्रत्येक सत्तेशी संघर्ष करणारा फक्त महाराष्ट्र आणि महाराष्ट्रात राहणारा फक्त आणि फक्त मराठाच आहे. मोगली सत्तेशी झुंजला तो छत्रपती शिवाजी महाराजांचा महाराष्ट्र आणि महाराष्ट्रातील मराठा. इंग्रजांशी लढला तोही महाराष्ट्रातील मराठाच. अशा प्रकारचे धाडस करणारा देशात एकमात्र प्रदेश आहे तो म्हणजे फक्त महाराष्ट्र. याच महाराष्ट्र प्रदेशामध्ये पश्चिमेला सह्याद्री पर्वत आहे. उत्तरेत सातपुडा पर्वत आहे. या दऱ्याखोऱ्यातील गोदा, कृष्णा, तापी यासारख्या नद्या आणि त्यांच्या इतर उपनद्या यामुळे इथे एक विशिष्ट जाळे निर्माण झालेले आहे. ते जाळे आणि छत्रपती शिवाजी महाराजांनी निर्माण केलेले किल्ले म्हणजे महाराष्ट्राची शान आहेत. अशा आपल्या महाराष्ट्रात शुद्ध महाराष्ट्रीयन म्हटल्यावर आर्य आणि द्रविड यांचे मिश्रण आढळते आणि त्यांचे संमिश्र गुणही मराठी माणसात आढळून येतात. महाराष्ट्रात धर्म आणि समता आढळते. ते या प्रदेशाचे वैशिष्ट्य आहे. महाराष्ट्रात स्वातंत्र्यप्रियता ही जन्मजात असते. आपला महाराष्ट्र उत्तरेकडील राज्यांप्रमाणे धर्माबबत आग्रही नाही. आपल्याला काही काळ गुलामगिरी पत्करावी लागली. तरी स्वातंत्र्य मिळवण्यासाठी महाराष्ट्राने सदैव पुढाकार घेतलेला आहे. मराठी माणूस व्यक्ती स्वातंत्र्याला महत्त्व देतो. येथील लोक साधे आहेत. प्रामाणिक आहेत. महाराष्ट्रातील लोक शेती करतात. पण त्यासोबतच ते लढाऊ सुद्धा आहेत. न्यायासाठी किंवा न्याय मिळवण्यासाठी ते कोणालाही भीत नाहीत. शात्रूलाही आधीपासूनच सूचना देतात आणि मगच त्यांच्यावर आक्रमण करतात. छत्रपती शिवाजी महाराजांनी कोणत्याही शात्रूंना पकडल्यावर त्यांना कधीच ठार केले नव्हते, असाच इतिहास आहे. या प्रांताची जनता शिक्षणाला महत्त्व देते. असा आपला महाराष्ट्र आहे. म्हणजे हा महाराष्ट्र स्वर्गासारखाच आहे चक्रधर स्वामींनी मराठी लोकांचे वर्णन करताना म्हटले आहे की,

महाराष्ट्र थोर आणिक कैसे थोर, जेयुका अर्थी आपुली थोरी असे ते तुलाही अर्थी आणिकासी थोरी करी, थोरपासोचि महाथोर तयाते महाराष्ट्र म्हणिजे

असे महाराष्ट्राच्या थोरपणाचे निर्भयतेचे महाराष्ट्राच्या शौर्याचे, युद्ध यारंगततेचे वर्णन प्राचीन वाङ्मयात दिसून येते. मराठी माणसाच्या अंगी स्वाभिमान आणि बाणेदारपणा कसा आलेला आहे. याचे उदाहरण म्हणजे पंडित नेहरू पंतप्रधान असताना, त्यांच्या मंत्रिमंडळातील चिंतामणराव देशमुख यांनी आपल्या अर्थमंत्री पदाचा राजीनामा देऊन आपला स्वाभिमान दाखवून दिला होता. महाराष्ट्राच्या महापुरुषांमध्ये हा मराठीपणा ओतप्रोत भरलेला आहे. आग्रा येथे क्रूरकर्मा औरंगजेबाच्या कैदेत शिवाजी महाराज होते. पण महाराजांनी त्याच्या दरबारात गवार्ने छती फुगवून त्याला आह्वान द्यायला कमी केले नाही. छत्रपती शिवाजी महाराजांची ती जबरदस्त सिंहगर्जना म्हणजेच शिवगर्जना त्याकाळी समस्त आग्राकरांनी अनुभवली. बादशाहीची खिल्लत फेकून देणारा आमचा राजा असा बाणेदार होता. त्याच गादीचे शेवटचे छत्रपती प्रतापसिंह महाराजांनी तसेच धैर्य दाखवले. इंग्रजांनी त्यांच्यावर धोकेबाजीचे आरोप करून त्यांचे राज्य हिसकावले. पण इंग्रजांच्या धमक्यांना ते कधीच बधले नाहीत. खोट्या आरोपांना मी कधीच उत्तर देणार नाही. असे सांगून त्यांनी आपले राज्य म्हणजे स्वराज्य रक्षक संभाजी आणि छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या गादीचा उल्लेख केला. त्यासोबतच आपण खोटेपणा असलेल्या आरोपांना जराही उत्तर देणार नाही आणि तुमच्या न पटणाऱ्या अटी मान्य करणार नाही. असे सांगून आपला बाणेदारपणा दाखवला. पाणिपतच्या लढाईमध्ये अहमदशहा अब्दालीसह त्याच्या सेनापतीला 'बखेगे तो और भी लढेंगे' हे म्हणणारे दत्ताजी शिंदे यांनी मरणाच्या दारावरही यमाला थांबवण्याचा देदीप्यमान मराठीपणा सोडला नव्हता. आज या महाराष्ट्राला अशाच मराठीपणाची गरज आहे. मराठ्यांचे हे ऐतिहासिक मराठीपण आणि स्वातंत्र्यप्रियता अंगिकारणे हाच महाराष्ट्र धर्म आहे. त्यासाठी मराठा तितुका मेळवावा, महाराष्ट्र धर्म वाढवावो हेच आपले ब्रीदवाक्य असले पाहिजे. महाराष्ट्राच्या या स्वातंत्र्यप्रियतेमुळेच दिल्लीच्या तत्काली मराठ्यांची भीती वाटते. त्यामुळेच यवत असूनही मराठी नेतृत्वाला दिल्लीचे तख्त मिळू नये, असे प्रयत्न होतात. यामुदे दिल्लीच्या राज सिंहासनावर मराठा म्हणजे मराठी ; आणि मराठी म्हणजे महाराष्ट्र दिसेल काय?

महाबोधी महाविहार हे केवळ एक विहार नाही, तर बौद्ध धर्मीयांचे जागतिक श्रद्धास्थान असून युनेस्कोच्या जागतिक वारसा यादीत समाविष्ट असलेले ऐतिहासिक स्थळ आहे. तथापि, आजही या पवित्र स्थळाच्या व्यवस्थापनात बौद्ध समाजाची आणि भिक्खू संघाची सहभागिता अत्यंत मर्यादित आहे. हा केवळ धार्मिक नाही, तर बौद्ध समाजाच्या आत्मसन्मानाचा आणि

शेतकऱ्यांच्या कर्जमाफीवरून गोंधळ

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २ :**
राज्य विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनात शेतकरी कर्ज माफीचा मुद्दा चांगलाच गाजला. या प्रश्नावर विरोधक चांगलेच आक्रमक झाले असून काँग्रेस पक्षाचे विधिमंडळातील नेते विजय वडेट्टीवार यांनी या विषयावर स्थगन प्रस्ताव मांडला. मात्र, अध्यक्षाने हा प्रस्ताव फेटाळून लावला. इतकेच नाही तर विरोधक शेतकऱ्यांच्या आडून राजकारण करत असल्याचा आरोप अजित पवार यांनी केला आहे.

सरकार शक्तिपीठ महामार्गाच्या प्रकल्पासाठी २० हजार कोटी मंजूर करते. पण शेतकरी कर्जमाफी साठी सरकारकडे पैसे नाहीत का? असा सवाल विजय वडेट्टीवार यांनी उपस्थित केला.

त्याला सत्ताधारी पक्षांनीही जोरदार प्रत्युत्तर दिले. शेतकऱ्यांच्या आडून विरोधक राजकारण करत असल्याचा आरोप अजित पवार यांनी केला.

राज्यात शेतकरी आत्महत्या वाढत आहे. दररोज शेतकरी आत्महत्या होत आहे. राज्यात

शेतकऱ्यांच्या आडून राजकारण करू नका : दादांचा सल्ला

विरोधकांनी राजकारण करू नये - अजित पवार
शेतकरी हा लाखोंचा पोशिंदा आहे आणि राज्यातलं सरकार शेतकऱ्यांचे सरकार आहे. शेतकऱ्यांचे प्रश्न, अडचणी समजून घेऊन त्या सोडवणं, शेतकऱ्यांना मदत करणं सरकारची जबाबदारी असून आमचं सरकार ती पार पाडेलचं. शेतकऱ्यांच्या सर्व प्रश्नांवर केव्हाही चर्चा करण्यास सरकार तयार आहे. मात्र, विरोधकांनी शेतकऱ्यांच्या प्रश्नांच्या आडून राजकारण करू नये, शेतकऱ्यांच्या प्रश्नांवर चर्चा करण्याची सरकारची तयारी आहे. सरकारकडे सर्व प्रश्नांची उत्तरे आहेत. सरकार चर्चापासून पळ काढणार नाही, विरोधी पक्षांना त्यांच्या उद्याच्या ठरावात शेतकऱ्यांच्या प्रश्नांवर चर्चा करण्याची संधी असल्याचे अजित पवार म्हणाले.

यावर्षी जानेवारी ते मार्च या कालावधीत ७६७ शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या झाल्या. यातील २०० प्रकरणे अपात्र ठरली

असून १९४ प्रकरणांची चौकशी प्रलंबित आहे. एकीकडे शेतकरी आत्महत्या होतात वडेट्टीवार यांनी केला. कृषिमंत्री शेतकऱ्यांना भिकारी

बैल नसल्यामुळे ६५ वर्षीय शेतकऱ्याने खांद्यावर घेतले कोळपणीचे जू

■ **वृत्तसंस्था, लातूर, दि. २ :**
महाराष्ट्र सरकार शेतकऱ्यांना स्वावलंबी बनवण्याचे अनेक दावे करत आहे. पण या दाव्यांची चिरफाड करणारा एक व्हिडिओ लातूर जिल्ह्यातून समोर आला आहे. या व्हिडिओत एका ६५ वर्षीय शेतकऱ्याने बैल नसल्यामुळे स्वतःला त्याच्या जागी जुंपल्याचे दिसून येत आहे. हा व्हिडिओ अहमदपूर तालुक्यातील हाडोळ्ती गावचा आहे. त्यात अंबादास पवार व त्यांच्या पत्नी शांताबाई पवार हे दोघे बैल नसल्यामुळे स्वतःच्या खांद्यावर जू घेऊन शेतीची मशागत करताना दिसून

येत आहेत. अंबादास पवार याविषयी बोलताना सांगतात, कुटुंबाचा चरितार्थ चालवताना आमच्यावर ही वेळ आली. आम्ही बैल बारदानाही घेऊ शकत नाही. शेतीत जेवढे पैसे लावले, त्याहून कमी पैसे हातात येतात. आम्ही बँकेकडून ४० हजारांचे कर्ज घेतले आहे. बियाण्यांची बॅग ३ हजारांला घ्यावी लागते. खताचो भाव वाढलेत. सरकारने कर्जमाफी देऊन दिलासा द्यावा, अशी मागणी त्यांनी केली. दरम्यान, या व्हिडीओवरून विधीमंडळ अधिवेशनातही मुद्दा उपस्थित झाला.

अचानक होणाऱ्या कोविड व्हॅक्सिनचा मृत्यूंशी संबंध नाही अहवालात पुष्टी

■ **वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २ :**
इंडियन कोसिल ऑफ मेडिकल रिसर्च आणि नॅशनल सेंटर फॉर डिजीज कंट्रोल यांनी अभ्यासात म्हटले आहे की, देशात हृदयविकाराच्या झटक्याने होणाऱ्या अचानक मृत्यूंचा कोविड लसीशी थेट संबंध नाही. हा अभ्यास १८ ते ४५ वर्षे वयोगटातील लोकांच्या अचानक मृत्यूवर आधारित आहे. आरोग्य मंत्रालयाने बुधवारी एक प्रेस रिलीज

जारी करून ही माहिती दिली. या अभ्यासातून भारताची कोविड लस सुरक्षित आणि प्रभावी असल्याची पुष्टी झाली आहे. त्यामुळे होणाऱ्या गंभीर दुष्परिणामांची प्रकरणे दुर्मिळ आहेत. अभ्यासात असे म्हटले आहे की अचानक मृत्यूंची इतर कारणे असू शकतात. यामध्ये अनुवंशशास्त्र, जीवनशैली, आधीच अस्तित्वात असलेले आजार आणि कोविडनंतरच्या गुंतागुंत यांचा समावेश आहे.

करणाऱ्या या स्थळाचे व्यवस्थापनदेखील तितक्याच आदर्श मुल्यांच्या आधारे व्हावे, असे समाजाचे मत आहे. जर शासनाने या मागणीवर तातडीने निर्णय घेतला नाही, तर संपूर्ण देशभरात जनजागरण मोहीम आणि लोकशाही मार्गाने आंदोलनाचे स्वरूप घेण्यात येईल, असा इशाराही यावेळी देण्यात आला. शिष्टमंडळात अखिल भारतीय भिक्षु संघाचे प्रतिनिधी भदंत विनय रिख्खो, भदंत ज्ञानबोधि महाथेरो, भिक्षुणी धम्मदिन्ना इतर भिक्षुसंघ, अशोक गोडघाटे, बंडोपंत टेंभुणें, अनिल नगराे, सुरेश पाटील, अशोक कोल्हटकर, अमन कांबळे, भीमराव वैद्य, एन. टी. मेश्राम, राजेश लाडे, उमेश बोरकर, श्रीमती तक्षशिला वाघधरे व इतर बौद्ध बांधव मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

१६ जागी ढगफुटी : आतापर्यंत ५१ मृत्यू
■ **वृत्तसंस्था, शिमला, दि. २ :**
२०-२१ जून रोजी हिमाचल प्रदेशात मानसून दाखल झाला. आतापर्यंत २० हून अधिक ठिकाणी ढगफुटी झाली आहे. ३० जूनच्या रात्रीच मंडी आणि किन्नौरमध्ये १६ ठिकाणी ढग फुटले. राज्यात भूस्खलन आणि पूर संबंधित घटनांमध्ये आतापर्यंत ५१ जणांचा मृत्यू झाला आहे. २२ हून अधिक बेपत्ता आहेत. सुमारे ४० घरे पूर्णपणे कोसळली आहेत. मंडी जिल्ह्यातून वाहणारी बियास नदी वाहत आहे. आज राज्यात मुसळधार पावसाचा रेड अलर्ट आहे. उत्तर प्रदेशातील वाराणसी येथे गंगेची पाण्याची पातळी वाढली आहे. पाणी मणिकर्णिका घाटापर्यंत पोहोचले असून, २० हून अधिक मंदिरे बुडाली आहेत.

इस तस्करांना मकोका

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची घोषणा

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २ :**
राज्यात अंमली पदार्थांची तस्करी वाढली आहे. मागील पाच वर्षात जवळपास सव्या पाच हजार किलो अंमली पदार्थ (एमडी) आणि कच्चा माल जप्त केला आहे. तर ११६ आरोपींना अटक केली.

अमलीपदार्थांचे वाढते प्रमाण लक्षात घेऊन तस्करी करणाऱ्यांना मोकळा लावणार असल्याची घोषणा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी विधान परिषदेत केली. तसेच या अधिवेशनात कायद्यात सुधारणा करणारे विधेयक मांडले जाईल, अशी माहिती विधान परिषदेत दिली.

राज्यात अमली पदार्थांची तस्करी मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे. पोलिसांनी, राज्य सरकारने यावर काय कायकावाई केली? वाढत्या तस्करीला आळा घालण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना केल्या? असा प्रश्न परिणय फुके यांनी प्रश्नोत्तराच्या तासात विचारला.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी उत्तर दिले. ते म्हणाले, राज्यात एमडीला आळा घालण्यासाठी २०२२ मध्ये ३०३ गुहे, २०२३ मध्ये ६४२ गुहे आणि २०२४ मध्ये ५४५ गुहे दाखल केले. गेल्या पाच वर्षात एएनसी मुंबई पोलीस, महसूल गुप्तचर संचालनालय आणि एनसीबी (नार्कोटिक्स कंट्रोल ब्युरो) यांनी अमली पदार्थांच्या निर्मिती करणा-या कारखान्यांवर कारवाई केली. एएनसी मुंबई पोलिसांनी या प्रकरणी १२ गुहे दाखल करत ७५ आरोपींना अटक केली. तसेच महसूल गुप्तचर संचालनालयाने ४ गुहे दाखल करून २२ जणांना अटक केली तर एनसीबीने ३ गुहे दाखल केले आहेत. तसेच जागिनावर बाहेर आल्यानंतर पुन्हा अशा प्रकारचे गुहे केल्यास केंद्र सरकारच्या सहकार्याने सगळ्या राज्यांची को-ऑर्डिनेशन कमिटी तयार झाली आहे. त्यामुळे दोषींवर मोठ्या प्रमाणात कारवाई करण्यास मदत होईल, असे फडणवीस म्हणाले.

अंमली पदार्थांच्या तस्करीला आळा बसावा, यासाठी स्थापन केलेला टास्क फोर्स यावेळी पूर्ण क्षमतेने कार्यान्वित झाला आहे. प्रत्येक पोलीस ठाण्यात एनडीपीएसचे युनिट स्थापन केले असल्याची माहिती मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी दिली.

त्रिभाषा सूत्रासंदर्भात नवा जीआर

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :**
त्रिभाषा सूत्रासंदर्भात राज्य सरकारचा नवा जीआर जारी करण्यात आला आहे. त्यानुसार 'पुनर्विचारासाठी डॉ. नरेंद्र जाधव यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्यात आली आहे. पूर्वीचे २ जीआर औपचारिकपणे रद्द करण्यात आले आहेत. नव्या जीआरमध्ये उल्लेख करण्यात आल्याप्रमाणे माशेलकरांच्या समितीने सादर केलेल्या अहवालाचा अभ्यास ही समिती करणार आहे. तसेच नवी समिती ३ महिन्यांत शिफारसी सादर करेल. राज्य सरकारने त्रिभाषा सूत्र संदर्भातील पूर्वीचे दोन्ही शासन निर्णय रद्द करण्यासंदर्भात नवा शासन आदेश जाहीर केला आहे. या संदर्भात १६ एप्रिल आणि १७ जून २०२५ रोजी जारी झालेले शासन निर्णय आता रद्द झाले आहेत. या जीआरमध्ये मराठी माध्यमातील शाळांमध्ये पहिल्या वर्गापासून तिसरी भाषा म्हणून हिंदी अनिवार्य केली होती, ज्यावर राज्यभर जोरदार विरोध झाला होता. त्यानंतर हे जीआर रद्द केले गेले. या दोन्ही निर्णयांना रद्द करताना मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी अशा प्रकारे समिती स्थापन करण्यात येणार असल्याचे म्हटले होते. या वेळी फडणवीस यांनी म्हटले की, मराठी ही आमची प्राथमिक भाषा राहणार आहे. तर नवे जीआर हे केवळ मराठी विद्यार्थ्यांवर केंद्रित धोरणावर आधारित राहील.

शिवसेनेच्या धनुष्यबाण चिन्हावर सर्वोच्च न्यायालयात दोन वर्षांनी सुनावणी

राष्ट्रवादी काँग्रेस सारखा दिलासा मिळण्याची ठाकरेंना अपेक्षा

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :**
उद्धव ठाकरे आणि एकनाथ शिंदे यांच्या गटाला शिवसेना पक्ष आणि धनुष्यबाण या पक्ष चिन्हाच्या अधिकाराविषयी सर्वोच्च न्यायालयात दोन वर्षांनी सुनावणी होणार आहे. २२ फेब्रुवारी २,२३ रोजी दाखल झालेल्या विशेष याचिकेच्या पाश्र्वभूमीवर न्यायालयाने निवडणूक आयोगाच्या निर्णयाला स्थगिती न देता पूर्णनिर्णयापर्यंत पक्ष चिन्हाचा तात्पुरता वापर कायम ठेवण्याचे आदेश दिले होते.

आता या प्रकरणी १६ जुलै २०२५ रोजी सुनावणी होणार आहे. आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीच्या पाश्र्वभूमीवर या सुनावणीकडे पाहिले जात आहे.

या प्रकरणात उद्धव ठाकरे यांच्याविरुद्ध एकनाथ शिंदे यांच्या गटाला पक्षाचे नाव आणि चिन्ह जाहीरपणे देण्यात आले होते. निवडणूक आयोगाच्या १७ फेब्रुवारी २०२३ च्या निर्णयावर ठाकरे गटाने

सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान दाखल केले होते. पक्ष चिन्ह वरील निर्णयावर तात्काळ स्थगिती देण्याच्या ठाकरे गटाला अजाला कोर्टाने

आधीच नाकारले होते. वास्तविक निवडणूक आयोगाने बहुमत चाचणीया निकषावरून शिंदे गटाला पक्षाचे नाव आणि चिन्हाचे अधिकार दिले आहेत.

शिवसेने प्रमाणेच राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात देखील उभी फूट पडली होती. यातही अजित पवार यांना पक्षाचे नाव आणि चिन्ह मिळाले आहे. मात्र,

त्यानुसार अजित पवार यांच्या पक्षाच्या अधिकृत जाहिरातीमध्ये तसा उल्लेख दिसून येतो. तसाच दिलासा धनुष्यबाण या चिन्हासाठी देखील मिळवा, अशी उद्धव ठाकरे यांना अपेक्षा आहे.

या प्रकरणाचा निर्णय होईपर्यंत अजित पवार गटाला पक्ष चिन्हाच्या खाली हे प्रकरण सर्वोच्च न्यायालयात चालू असल्याचा उल्लेख करण्याचे आदेश न्यायालयाने दिले आहेत.

राज्यात अमली पदार्थांची तस्करी मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे. पोलिसांनी, राज्य सरकारने यावर काय कायकावाई केली? वाढत्या तस्करीला आळा घालण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना केल्या? असा प्रश्न परिणय फुके यांनी प्रश्नोत्तराच्या तासात विचारला.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी उत्तर दिले. ते म्हणाले, राज्यात एमडीला आळा घालण्यासाठी २०२२ मध्ये ३०३ गुहे, २०२३ मध्ये ६४२ गुहे आणि २०२४ मध्ये ५४५ गुहे दाखल केले. गेल्या पाच वर्षात एएनसी मुंबई पोलीस, महसूल गुप्तचर संचालनालय आणि एनसीबी (नार्कोटिक्स कंट्रोल ब्युरो) यांनी अमली पदार्थांच्या निर्मिती करणा-या कारखान्यांवर कारवाई केली. एएनसी मुंबई पोलिसांनी या प्रकरणी १२ गुहे दाखल करत ७५ आरोपींना अटक केली. तसेच महसूल गुप्तचर संचालनालयाने ४ गुहे दाखल करून २२ जणांना अटक केली तर एनसीबीने ३ गुहे दाखल केले आहेत. तसेच जागिनावर बाहेर आल्यानंतर पुन्हा अशा प्रकारचे गुहे केल्यास केंद्र सरकारच्या सहकार्याने सगळ्या राज्यांची को-ऑर्डिनेशन कमिटी तयार झाली आहे. त्यामुळे दोषींवर मोठ्या प्रमाणात कारवाई करण्यास मदत होईल, असे फडणवीस म्हणाले.

अंमली पदार्थांच्या तस्करीला आळा बसावा, यासाठी स्थापन केलेला टास्क फोर्स यावेळी पूर्ण क्षमतेने कार्यान्वित झाला आहे. प्रत्येक पोलीस ठाण्यात एनडीपीएसचे युनिट स्थापन केले असल्याची माहिती मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी दिली.

शिवसेनेच्या धनुष्यबाण चिन्हावर सर्वोच्च न्यायालयात दोन वर्षांनी सुनावणी

राष्ट्रवादी काँग्रेस सारखा दिलासा मिळण्याची ठाकरेंना अपेक्षा

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :**
उद्धव ठाकरे आणि एकनाथ शिंदे यांच्या गटाला शिवसेना पक्ष आणि धनुष्यबाण या पक्ष चिन्हाच्या अधिकाराविषयी सर्वोच्च न्यायालयात दोन वर्षांनी सुनावणी होणार आहे. २२ फेब्रुवारी २,२३ रोजी दाखल झालेल्या विशेष याचिकेच्या पाश्र्वभूमीवर न्यायालयाने निवडणूक आयोगाच्या निर्णयाला स्थगिती न देता पूर्णनिर्णयापर्यंत पक्ष चिन्हाचा तात्पुरता वापर कायम ठेवण्याचे आदेश दिले होते.

आता या प्रकरणी १६ जुलै २०२५ रोजी सुनावणी होणार आहे. आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीच्या पाश्र्वभूमीवर या सुनावणीकडे पाहिले जात आहे.

या प्रकरणात उद्धव ठाकरे यांच्याविरुद्ध एकनाथ शिंदे यांच्या गटाला पक्षाचे नाव आणि चिन्ह जाहीरपणे देण्यात आले होते. निवडणूक आयोगाच्या १७ फेब्रुवारी २०२३ च्या निर्णयावर ठाकरे गटाने

सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान दाखल केले होते. पक्ष चिन्ह वरील निर्णयावर तात्काळ स्थगिती देण्याच्या ठाकरे गटाला अजाला कोर्टाने

आधीच नाकारले होते. वास्तविक निवडणूक आयोगाने बहुमत चाचणीया निकषावरून शिंदे गटाला पक्षाचे नाव आणि चिन्हाचे अधिकार दिले आहेत.

शिवसेने प्रमाणेच राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात देखील उभी फूट पडली होती. यातही अजित पवार यांना पक्षाचे नाव आणि चिन्ह मिळाले आहे. मात्र, त्यानुसार अजित पवार यांच्या पक्षाच्या अधिकृत जाहिरातीमध्ये तसा उल्लेख दिसून येतो. तसाच दिलासा धनुष्यबाण या चिन्हासाठी देखील मिळवा, अशी उद्धव ठाकरे यांना अपेक्षा आहे.

महाबोधी महाविहार बौद्ध समाजाच्या ताब्यात द्या!

आमदार डॉ. नितीन राऊत यांच्या नेतृत्वातील शिष्टमंडळाची मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे आग्रही मागणी

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २ :**
बिहारमधील महाबोधी महाविहार या जगप्रसिद्ध बौद्ध धार्मिक स्थळाचे व्यवस्थापन बौद्ध भिक्खू संघ आणि बौद्ध समाजाच्या मार्गदर्शनाखाली पारदर्शक आणि धर्मनिरपेक्ष पद्धतीने व्हावे, या मागणीसाठी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना निवेदन सादर करण्यात आले.

महाबोधी महाविहार हे केवळ एक विहार नाही, तर बौद्ध धर्मीयांचे जागतिक श्रद्धास्थान असून युनेस्कोच्या जागतिक वारसा यादीत समाविष्ट असलेले ऐतिहासिक स्थळ आहे. तथापि, आजही या पवित्र स्थळाच्या व्यवस्थापनात बौद्ध समाजाची आणि भिक्खू संघाची सहभागिता अत्यंत मर्यादित आहे.

हा केवळ धार्मिक नाही, तर बौद्ध समाजाच्या आत्मसन्मानाचा आणि

सांस्कृतिक अस्तित्वाचा प्रश्न आहे. म्हणूनच बौद्ध समाजाच्या भावना लक्षात घेऊन, या स्थळाचे संपूर्ण व्यवस्थापन

बौद्धांच्या हाती देण्याचा निर्णय शासनाने तात्काळ घ्यावा, ही संपूर्ण बौद्ध धर्मीयांची ठाम आणि न्याय्य मागणी आहे असे डॉ

नितीन राऊत म्हणाले.

बौद्ध धर्माच्या मूलभूत तत्त्वांनुसार - शांती, करुणा आणि समता यांचा प्रसार

माझी हत्या झाली तर...

मुंबई : कायदेतज्ज्ञ गुणरत्न सदावर्ते यांनी राज ठाकरे आणि उद्धव ठाकरे यांच्यावर ५ जुलैच्या मोर्चाच्या आयोजनाबाबत टीका केली होती. त्यानंतर आता सदावर्ते यांना धमक्या मिळत आहेत. तसेच सदावर्ते यांच्या निवासस्थानाबाहेर काही कार्यकर्त्यांनी गोंधळ घातला असल्याचेही समोर आले आहे. यावर बोलताना सदावर्ते यांनी माझी हत्या होऊ शकते असे विधान केले आहे, तसेच हत्येसाठी जबाबदार नेत्यांचीही नावे सांगितली आहेत.

गुणरत्न सदावर्ते म्हणाले, माझी हत्या करण्यापर्यंत मला धमक्या मिळाल्या आहेत. माझ्या लेकराबाबता अवांच्य शिबीराळ करण्यात येत आहे. याबाबत पोलीस महासंचालक, पोलीस आयुक्त देखील घेतिले. परंतु, राज ठाकरे और उद्धव ठाकरे गल्ली की राजनीति चलाने वाले चुट पुट लोग हैं. ते नतदष्ट लोक आहेत. या लोकांमुळे मराठी शाळा बंद पडतील. मला धमकी दिली जात आहे. हे लोक माझी व माझ्या कुटुंबाची हत्या करतील, कानाखाली मारतील. माझी हत्या झाली तर राज ठाकरे आणि यांची पिलावळ, उद्धव ठाकरे आणि यशवंत पुढारी शरद पवार हे जबाबदार असतील असे सदावर्ते यांनी म्हटले आहे.

देशभक्तीचा ठेका घेतलेला नाही

मुंबई : भारतीय जनता पक्षाने देशभक्तीचा ठेका घेतलेला नाही, असे म्हणत मनसेचे नेते संदीप देशपांडे यांनी निशाणा साधला आहे. आम्ही देशभक्त असल्याचा दावा देवेंद्र फडणवीस यांनी केला होता. यावरून संदीप देशपांडे यांनी ही टीका केली आहे. राज्यात हिंदी सक्ती विरोधात आयोजित करण्यात आलेल्या मेळाव्याच्या पार्श्वभूमीवर ते बोलत होते.

संदीप देशपांडे म्हणाले, ते देशभक्त नाहीत, असे कोणीच म्हटले नाही. त्यांनी विरोधकांना काय बोलावे आणि काय बोलू नये, हा त्यांचा प्रश्न आहे. मात्र देशभक्तीचा ठेका हा केवळ भाजपने घेतलेला नाही, ऑपरेशन सिंदूर झाले त्यावेळी बाहेरच्या देशांमध्ये देखील विरोधी पक्षाच्या नेत्यांनाच पाठवले गेले. त्यामुळे देशभक्ती केवळ आमचाच ठेका आहे, असे कोणीही समजू नये. ते योग्य देखील नाही, असे देखील संदीप देशपांडे यांनी म्हटले आहे.

त्यांनी पीडितेवर बोलू नये

मुंबई : बीडमधील अल्पवयीन मुलीच्या लैंगिक छळ प्रकरणी एसआयटी चौकशी केली जाणार आहे. माजी मंत्री धनंजय मुंडे यांनी या संदर्भात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची भेट घेतली होती. यावरून सामाजिक कार्यकर्त्या अंजली दमानिया यांनी धनंजय मुंडे यांना यावर बोलण्याचा हक्क नाही असे म्हणले आहे.

अंजली दमानिया म्हणाल्या, काल धनंजय मुंडेना बीड च्या अल्पवयीन मुलीवर भाष्य करताना बघून खूप राग आला. जो माणूस स्वतः महिलांना त्रास देतो, ज्याच्यावर महिला अत्याचाराच्या महिलांना त्रास देतो, ज्याच्यावर महिला अत्याचाराच्या बोलण्याचा अधिकार नाही. असे असताना तो मागणी करतो की एसआयटी लावावी आणि मुख्यमंत्री एका दिसात त्यांचे म्हणणे ऐकून एका महिला आयपीएसची एसआयटी लावतात? का? कुठली आली आहे एवढी मित्रता? बीडच्या त्या अल्पवयीन मुलीला तातडीने न्याय मिळालाच पाहिजे, पण त्यासाठी लढायला चांगली सुसंस्कृत माणस आहेत. आम्ही नेहमी प्रमाणे लढूच. ह्यावर बोलण्याचा हक्क धनंजय मुंडेना नवकीच नाही.

मातोश्रीबाहेर डिवचणारे बॅनर्स

मुंबई: मातोश्री परिसर पुन्हा एकदा बॅनरराजकारणाच्या भाळावर वादळ निर्माण करणाऱ्या फक्तकांनी गजबजला आहे. यावेळी शिवसेना प्रमुख उद्धव ठाकरे यांना त्रिभाषा सूत्राबाबत थेट डिवचणारे बॅनर्स लावण्यात आले असून, या बॅनर्सची चर्चा संपूर्ण मुंबईत रंगली आहे. या आज्ञात बॅनर्सवर कुठल्याही पक्षाचे नाव नाही. मात्र, उद्धव ठाकरेचा फोटो लावून, ते मुख्यमंत्री असताना राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० अंतर्गत त्रिभाषा सूत्र मंजूर केल्याच्या निर्णयावरून त्यांना टोला लगावण्यात आला आहे. विशेष म्हणजे, ५ जुलै रोजी ठाकरे बंधू झ उद्धव ठाकरे आणि राज ठाकरे झ यांची पहिल्यांदाच संयुक्त सभा होत आहे. अशावेळी मातोश्री परिसरात अशा बॅनर्स लावल्यामुळे राजकीय वातावरण तापले आहे.

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

सदावर्तेंनी घेतली ३ नेत्यांची नावे

हाडाचा कार्यकर्ता प्रदेशाध्यक्ष होतो हे केवळ भाजपामध्येच शक्य

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :

भाजपचे नवनिर्वाचित प्रदेशाध्यक्ष रविंद्र चव्हाण यांच्या रूपाने पक्षाचा तळगाळातील हाडाचा कार्यकर्ता पक्षाचा प्रदेशाध्यक्ष झाला आहे. भाजपा ही कार्यकर्त्यांची पार्टी असून सामान्य कार्यकर्ता पक्षाचा अध्यक्ष होऊ शकतो, हे केवळ भाजपामध्येच शक्य आहे, असे गौरवोद्गार केंद्रीय रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्री व भाजपा माजी राष्ट्रीय अध्यक्ष नितीन गडकरी यांनी मुंबईत केले. भाजपाच्या प्रदेशाध्यक्षपदाच्या निवडीची घोषणा करण्याच्या कार्यक्रमाचा समारोप त्यांच्याच भाषणाने झाला.

त्यांनी सांगितले की, रविंद्र चव्हाण यांचे आई वडील कोणी आमदार नव्हते, त्यांच्या पाठीशी कुटुंबाचा उद्योग व्यवसाय नव्हता. मात्र ते पक्षाचे तळमळीचे कार्यकर्ते होते आणि हे स्वप्न पूर्ण करण्यात त्यांचा त्याग व बलिदानामुळे पक्ष मोठा झाला असल्याने त्यांच्या रूपाने आपल्यातील एक कार्यकर्ता प्रदेशाध्यक्ष झाल्याचा कार्यकर्त्यांना आनंदच असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले.

ते म्हणाले की, काँग्रेस पक्ष सत्तेच्या साठ वर्षात जे काम करू शकला नाही ते पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वात गेल्या

केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांचे गौरवोद्गार

अकरा वर्षात देशात झाले आहे. पण अजूनही काम करायचे आहे. देशाची अर्थव्यवस्था पाच ट्रिलियन डॉलर्सची करून जगात तिसऱ्या क्रमांकावर नेण्याचे स्वप्न पूर्ण करायचे आहे आणि हे स्वप्न पूर्ण करण्यात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वातील महाराष्ट्राचा सिंहाचा वाटा असले, असा ठाम विश्वासही त्यांनी यावेळी व्यक्त केला.

त्यांनी सांगितले की, मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वात राज्यातील महायुती सरकार ताकदवान आहे. त्यासाठी रविंद्र चव्हाण यांच्या नेतृत्वात

संघटनही मजबूत असेल. दोन्हीच्या समन्वयातून छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या विचारांवर आधारित राज्यात शिवशाही आणू असाही विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. पक्षाचे मावळते प्रदेशाध्यक्ष व राज्याचे महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्या कार्याचा गौरव करताना गडकरी म्हणाले की, पक्षाचा संघर्षशील कार्यकर्ता किती मोठा होऊ शकतो याचे उदाहरण म्हणजे चंद्रशेखर बावनकुळे आहेत. त्यांनी प्रदेशाध्यक्ष झाल्यावर रात्रंदिवस प्रवास करून पक्षासाठी काम केले. त्यांच्याच नेतृत्वात पक्षाला विधानसभा निवडणुकीत यश मिळाले.

१६ वर्षीय विद्यार्थ्यावर शिक्षिकेकडून लैंगिक अत्याचार

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :

एका नामांकित शाळेत काम करणाऱ्या शिक्षिकेने १६ वर्षीय विद्यार्थ्यावर वर्षभर लैंगिक शोषण केल्याचा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला आहे. या शिक्षिकेला मुंबई पोलिसांनी अटक केली आहे.

या विवाहित व मुले असलेल्या या शिक्षिकेवर पोक्सो कायद्यांतर्गत तसेच बाल न्याय व भारतीय दंड संहितेनुसार गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. वर्षभर या शिक्षिकेने १६ वर्षीय अल्पवयीन विद्यार्थ्यावर लैंगिक अत्याचार केल्याचा आरोप ठेवण्यात आला आहे. या विद्यार्थ्याला कधी निर्जन स्थळी तसेच पंचतारांकित हॉटेलमध्ये नेत त्याच्यासोबत अश्लील चाले करण्यात आल्याचे समोर आले आहे. यावर अद्याप शाळेकडून कोणतीही प्रतिक्रिया आलेली नाही.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, आरोपी महिला ही इंग्रजी विषयाची शिक्षिका असून पीडित विद्यार्थी अकरावीत असताना शिकवत होती. वार्षिक शाळेच्या कार्यक्रमासाठी नृत्य रंग स्थापन करण्यात आला होता. या गटात पीडित विद्यार्थी देखील होता. याच दरम्यान शिक्षिका या विद्यार्थ्याकडे आकर्षित झाली. या शिक्षिकेने

या विद्यार्थ्याला लैंगिक हावभाव देखील दाखवल्याचे पोलिसांनी सांगितले आहे.

पीडित मुलाला हे चांगले वाटले नाही म्हणून त्याने या शिक्षिकेला टाळण्यास सुरु केले. मुलगा आपल्याला टाळतोय असे लक्षात आल्यावर महिलेने तिच्या एका मैत्रिणीची मदत घेतली.

या मैत्रिणीने मुलाला सांगितले की ती शिक्षिका आणि तु एकमेकांसाठी बनलेले आहात. त्यानंतर विद्यार्थ्याने शिक्षिकेला भेटण्याचा निर्णय घेतला. शिक्षिकेने या विद्यार्थ्याला एका निर्जन स्थळी नेते व तिथे त्याच्यावर लैंगिक अत्याचार केले. या घटनेनंतर विद्यार्थी तणावात राहायला लागला. तणावात राहून नये म्हणून या शिक्षिकेने त्याला काही औषध देण्यासही सुरु केले, असे तपासत समोर आले. पोलिसांच्या तपासात असे देखील समोर आले की शिक्षिका या अल्पवयीन पीडित विद्यार्थ्याला दारू देखील पाजयची. कधी दक्षिण मुंबईतील तर कधी विमानतळाजवळ असलेल्या एक पंचतारांकित हॉटेलमध्ये घेऊन जायची. तिथे त्याला जबरदस्तीने लैंगिक संबंध ठेवण्यास भाग पाडायची. आता या शिक्षिकेला पोलिसांनी अटक केली आहे.

पुण्यात ७ जुलैला आठवे उलगुलान वेध साहित्य संमेलन

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २ :

आदिवासी साहित्य आणि संस्कृती संवर्धन संस्था, बल्लारपूर, जिल्हा चंद्रपूर आणि विदेशा विचार मंच, पुणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने आठवे आदिवासी उलगुलानवेध साहित्य संमेलन सोमवार दिनांक ७ जुलै रोजी आयोजित करण्यात आले आहे.

या संमेलनाच्या अध्यक्षपदी ज्येष्ठ लेखक, समीक्षक आणि अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे माजी अध्यक्ष डॉ. श्रीपाल सबनीस यांची निवड करण्यात आली आहे, अशी माहिती विदेशा विचार मंचच्या संस्थापक-संचालक ममत

क्षेमकल्याणी यांनी दिली आहे.

या संमेलनानिमित्त ग्रंथदिंडी काढण्यात येणार आहे. या संमेलनाचे स्वागतार्थ्यक्ष कोहिनूर ग्रुप, पुणेचे चेअरमन आणि कार्यकारी संचालक कृष्णकुमार गोयल असून संमेलनाचे उद्घाटन सकाळी १०.३० वाजता अखिल भारतीय मराठी साहित्य महामंडळ, पुणेचे अध्यक्ष आणि महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणेचे कार्याध्यक्ष प्रा. मल्लिकार्जुन जोशी यांच्या हस्ते होणार आहे.

यावेळी सुनीताराजे पवार, बल्लारपूर, जि.

चंद्रपूर येथील आदिवासी साहित्य आणि संस्कृती संवर्धन संस्थेचे अध्यक्ष प्रा. डॉ. विनायक तुमराम आणि प्रसिद्ध लेखक विश्वास वसेकर यांची प्रमुख उपस्थिती लाभणार आहे. दुपारी १२.३० वाजता प्रा. विश्वास वसेकर, प्रा. तुलसीदास भोयर हे आदिवासी साहित्याचे अभिवाचन करतील. दुपारी ३ वाजता 'मराठी साहित्य विश्वाच्या पटलावर आदिवासी साहित्य व

साहित्यिकांचे योगदान' या विषयावर

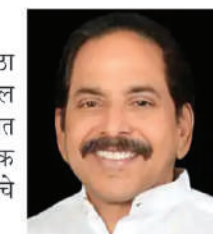
परिसंवाद होणार आहे. परिसंवादाचे अध्यक्षस्थान सुनीताराजे पवार भूषविणार असून त्यामध्ये पैठण येथील आदिवासी साहित्याचे अभ्यासक डॉ. हंसराज जाधव, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या मराठी विभागाचे प्रमुख प्रा. डॉ. तुकाराम रोंगटे, पुणे येथील आदिवासी साहित्य अभ्यासक प्रा. डॉ. कृष्णा भवारी आणि प्रा. डॉ. ज्ञानेश्वर वाल्हेकर सहभागी होणार आहेत. संमेलनाचा समारोप दुपारी ४.३० वाजता 'आदिवासी जीवन आणि निसर्ग' या कवी संमेलनाने होणार आहे.

मराठा आंदोलनासंदर्भात सरकारने भूमिका स्पष्ट करावी

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २ :

राज्यात गेल्या दोन वर्षांपासून मराठा समाजाच्या हक्कासाठी मनोज जरांगे पाटील यांनी आंदोलन पुकारले आहे. आंदोलनाबाबत राज्य सरकारची भूमिका स्पष्ट होणे आवश्यक आहे, असे मत ओबीसी एकजूट परिषदेचे अध्यक्ष हेमंत पाटील यांनी व्यक्त केले.

यासंदर्भात त्यांनी मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश यांना पत्र लिहले आहे. ऑगस्ट महिन्यात मराठा समाजाकडून केल्या जाणाऱ्या आंदोलनासंदर्भात सरकारने भूमिका स्पष्ट करावी; यासाठी त्यांना नोटीस पाठवावी, अशी विनंती त्यांनी न्यायालयाला केली आहे. २२

मोदींना सांगून सर्व परदेशी शाळा बंद करा

संजय राऊत यांचे प्रत्युत्तर

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. २ :

आदित्य ठाकरे आणि अमित ठाकरे यांनी शिक्षण घेतलेल्या बॉम्बे स्कॉटिश शाळेचा संदर्भ देत मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी विरोधकांवर टीका केली होती. त्याला प्रत्युत्तर देत उद्धव ठाकरे गटाचे खासदार संजय राऊत यांनी देशातील सर्व परदेशी शाळा बंद करण्याचे आवाहन केले आहे. इतकेच नाही तर पाच तारखेच्या होणाऱ्या विजयी मेळाव्याचे खुले आमंत्रण देखील राऊत यांनी दिले आहे.

मोदींना सांगून या देशातल्या सर्व इंटरनॅशनल स्कूल, परदेशी शाळा बंद करा, या संदर्भात एक उत्तम जीआर काढा, तुम्हाला जीआर काढण्याची हास आहेच, अशा शब्दात राऊत यांनी पलटवार केला आहे. या महाराष्ट्रातील सर्व इंटरनॅशनल शाळांच्या छात्रा उगवलेल्या आहेत, तो धंदा तुमचेच लोक करत आहेत. तुमच्या शिक्षण सम्राटांचा हा धंदा बंद करण्याचे आवाहन राऊत यांनी केले आहे.

मुंबईला कमजोर करण्याचे, मुंबई तोडण्याचे प्रयत्न तुमचे दिल्लीतले 'बाप' करत आहेत. अशा शब्दात राऊत यांनी देवेंद्र फडणवीस यांना सुनावले आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर भावनिक मुद्दे काढले जातील, मुंबई तोडण्याची भीती दाखवली जाईल, असे मुख्यमंत्र्यांनी म्हटले होते. त्याला देखील राऊत यांनी प्रत्युत्तर दिले आहे.

चोराच्या मनात चांदणे, असे म्हणत राऊत यांनी फडणवीस यांना स्वप्नात देखील मुंबई तोडलेली दिसत असेल, असा आरोप केला आहे. वास्तविक त्यांच्यावर नरेंद्र मोदी आणि अमित शहा यांचा दबाव असल्याचे म्हटले आहे. तसे नसते तर धारावी आणि मुंबईची जागा त्यांनी गौतम अदानी यांच्या घशात घातली नसती, असे देखील राऊत यांनी म्हटले आहे.

राज ठाकरे आणि उद्धव ठाकरे यांच्या पाच तारखेच्या विजयी मेळाव्याची दोन्ही बाजूने तयारी सुरु आहे. या मेळाव्याचे आम्ही घोरोघरी जाऊन निमंत्रण देणार नाही. सर्वांनी या मेळाव्यात सहभागी होण्याचा आवाहन उद्धव ठाकरे आणि राज ठाकरे यांनी केलेले आहे. राजकीय पक्ष, जात, धर्म याचा विचार न करता या मेळाव्याला सर्वांनी उपस्थित रहावे, अशी आमची भूमिका असल्याचे संजय राऊत यांनी म्हटले आहे. हा राजकीय मेळावा नाही. यासंदर्भात राज ठाकरे यांच्याशी देखील माझे बोलणे झाले आहे. मान, अपमान, सन्मान हा विषय या मेळाव्यात येणार नाही. आम्ही सर्वांना जाहीरपणे आमंत्रित केले आहे. ज्यांना या मेळाव्यात उपस्थित राहायचे आहे, त्या सर्वांचे स्वागत केले जाईल, असे देखील राऊत यांनी म्हटले आहे.

हिंदी सक्ती स्वीकारणार नाही म्हणजे नाही

या संदर्भात नवीन समिती गठित करण्यात येत आहे. मात्र, समिती- समिती खेळणे, ठराव - ठराव खेळणे आणि डराव - डराव करणे हा देवेंद्र फडणवीस यांचा आवडता छंद आहे. एसआयटी स्थापन करणे आणि त्या माध्यमातून काहीही न करणे, हा त्यांचा खेळ आहे. नरेंद्र जाधव हे नवकीच अर्थव्यवस्था आहे. ते लेखक देखील आहेत. मात्र, शालेय शिक्षणासंदर्भात एक वेगळी समिती स्थापन करता आली असली. मात्र, अशा समितीची गरजच नाही. हिंदी सक्ती आम्ही स्वीकारणार नाही, असे राऊत म्हणाले.

ठाण्यात गुजराती दुकानदाराला मनसे कार्यकर्त्याची मारहाण

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :

महाराष्ट्रातील ठाण्यात राज ठाकरे यांच्या महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेच्या कार्यकर्त्यांनी गुजराती दुकानदाराला मारहाण केली. दुकानदाराने त्यांना फुट मराठी बोलणे का आवश्यक आहे असे विचारले होते. त्याला उत्तर देताना कार्यकर्त्याने त्याला सांगितले की हा महाराष्ट्र आहे, म्हणून येथे मराठी बोलवावे लागेल.

हिंदीओमध्ये मनसेचे अनेक कार्यकर्ते दुकानदाराला घेरून त्याच्याशी वाद घालताना दिसत आहेत. एक सदस्य दुकानदाराला म्हणतो, 'तु मला विचारले होते की मराठी का बोलोवे? एक कार्यकर्ता दुकानदाराला शिबीराळ करतो आणि त्याला इशारा देतो की त्याला या भागात व्यवसाय करू दिला जाणार नाही. नंतर मारहाण केली गेली.

राष्ट्राच्या प्रगतीसाठी विद्यार्थ्यांची भूमिका महत्वाची

प्रति कुलगुरु डॉ. मिलिंद निकुंभ यांचे प्रतिपादन

■ महासागर प्रतिनिधी, नाशिक, दि. २ :

विद्यार्थी हे राष्ट्राच्या प्रगतीसाठी महत्वाची भूमिका निभवणारी व्यक्ती असतात त्यामुळे विद्यार्थ्यांची भूमिका महत्त्वपूर्ण असल्याचे प्रतिपादन विद्यापीठाचे मा. प्रति-कुलगुरु डॉ. मिलिंद निकुंभ यांनी केले.

महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठातील ग्रीन कॅम्पसला उदोजी होरायझन स्कूलच्या विद्यार्थ्यांनी भेट दिली. याप्रसंगी नाशिक येथील उदोजी होरायझन स्कूलच्या विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. याप्रसंगी उपकुलगुरु डॉ. सुनिल फुगारे, जनसंपर्क अधिकारी डॉ. स्वप्नील तोरणे, सहयोगी प्राध्यापक डॉ. प्रदिप आवळे, प्रा. प्रशांत शिवगुंडे, उदोजी होरायझन स्कूलचे अतुल हेडाव, श्रीमती लीना थोरात उपस्थित होते.

डॉ. मिलिंद निकुंभ यांनी सांगितले की, विद्यापीठ परिसरात पंचज्ञानेंद्रिये आधारित वृक्षांची लागवड करून सेन्सरी गार्डन विकसित करण्यात आले आहे. पर्यावरण संतुलनासाठी विद्यापीठातर्फे विविध प्रकल्प राबविण्यात येत आहे. शरिराला झोप आवश्यक असते यासाठी मानसिक

शांतता मिळावी यासाठी प्रत्येकाने प्राणायाम व योगअभ्यास करणे गरजेचे आहे.

विद्यापीठात उभारण्यात येणाऱ्या नक्षत्र गार्डन, आरोग्य मानव, राशी गार्डन याबाबत माहिती दिली. विद्यालयीन जीवन हे व्यक्तीच्या जीवनात शिक्षण, संस्कार व व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी अत्यंत महत्वाचे असते. विद्यार्थ्यांचे शिक्षण हे केवळ पुस्तकी ज्ञानापुरते मर्यादित नसून, त्यांच्यात सामाजिक कौशल्य, नेतृत्वगुण आणि नैतिक मूल्ये विकसीत करणे देखील आवश्यक असते. सहयोगी प्राध्यापक डॉ. प्रदिप आवळे यांनी सांगितले की, आपली नियमित दिनचर्या कशी असावी आहार, प्राणायाम, योग, झोप, एकाग्रता याबाबत माहिती दिली. शिक्षणाबरोबरच, विद्यार्थ्यांना संस्कार, सुसंस्कृतता आणि सामाजिक जबाबदारीची जाणीव असायला हवी. विद्यार्थ्यांनी आपले स्वप्न साकार करण्यासाठी सातत्याने प्रयत्न करावे आणि कठीण परिस्थितीतही धैर्याने उभे राहावे, हीच यशाची गुरुकिल्ली असल्याचे त्यांनी सांगितले.

उद्धव - राज एकत्र येणार, मविआत फुट?

महासागर

e-mail : nagpurpost@gmail.com • mahasagarngp@gmail.com

बुलढाणा (जिल्हाका) : केंद्रीय आरोग्य व कुटुंब कल्याण राज्यमंत्री ना. प्रतापराव जाधव हे गुरुवारी ३ जुलै रोजी खामगांव जि. बुलढाणा दौऱ्यावर येणार आहेत. त्यांच्या दौरा स्वागतार्थी कार्यक्रमांनुसार सकाळी ११ वाजता खामगांव रेल्वे स्थानक येथे विठ्ठल शिवाजी नगर, रुक्मिणी दर्शन एक्सप्रेसने जाणाऱ्या करतील

३० खाटांच्या रुग्णालयांना जन आरोग्य योजनेत समावेश करता येणार

* ३० खाटांच्या रुग्णालयांना जन आरोग्य योजनेत समावेश करता येणार * १० खाटांच्या एकल विशेषता रुग्णालयांनाही संधी
* पॅनलवर समावेशासाठी रुग्णालयांनी ऑनलाइन अर्ज करावा * जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ.दत्तात्रय बिरासदार यांचे आवाहन

बुलढाणा(महासागर प्रतिनिधी) : जिल्ह्यातील नागरिकांना दर्जेदार आणि परवडणाऱ्या वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी जिल्ह्यातील ३० पेक्षा जास्त खाटा असलेल्या रुग्णालयांना तसेच एकल विशेषता असलेल्या १० खाटांच्या रुग्णालयांचा एकत्रित आयुष्मान भारत-प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजना आणि महात्मा जोतिराव फुले जन आरोग्य योजनेच्या पॅनलवर समावेश करण्याची प्रक्रिया सुरु करण्यात आली आहे. पॅनलवर समावेशासाठी इच्छुक रुग्णालयांनी <https://www.jeevandayee.gov.in> या संकेतस्थळावर ऑनलाइन अर्ज करावा, असे आवाहन जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ.दत्तात्रय बिरासदार यांनी केले आहे.

या उपक्रमामुळे आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांना मोठ्या प्रमाणात लाभ मिळेल आणि जिल्ह्यातील आरोग्य सुविधा अधिक सक्षम होतील.

पात्र एकल विशेषता १० खाटांचे रुग्णालये
नाक, कान, घसा, नेत्रविकार, अस्थिव्यंग आणि पोलिओ, भाजणे, बालरोग शस्त्रक्रिया, कर्करोग उपचार युनिट्स, नवजात आणि बालरोग वैद्यकीय

व्यवस्थापन युनिट्स, हिमोडायलिसिस मूत्रपिंडशास्त्र युनिट्स

योजनांचा उद्देश - आयुष्मान भारत-प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजना ही केंद्र सरकारची ही योजना देशभरातील आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत कुटुंबांना दरवर्षी ५ लाख रुपयांपर्यंत मोफत वैद्यकीय उपचार प्रदान करते. यामध्ये १३५६ प्रकारच्या गंभीर आजार, शस्त्रक्रिया आणि रुग्णालयात दाखल होण्याच्या खर्चाचा समावेश आहे.

महात्मा जोतिराव फुले जन आरोग्य योजना ही महाराष्ट्र सरकारची ही योजना राज्यातील पात्र लाभार्थ्यांना ५ लाख रुपयांपर्यंत मोफत वैद्यकीय उपचार देते. यामध्ये १३५६ प्रकारच्या शस्त्रक्रिया आणि विशेष उपचारांचा समावेश आहे.

पात्रता निकष - ३० पेक्षा जास्त खाटा असलेली रुग्णालये आणि वर नमूद केलेल्या विशेषता असलेली १० खाटांची एकल विशेषता रुग्णालये, जी राष्ट्रीय स्वास्थ्य प्राधिकरण आणि महाराष्ट्र राज्य आरोग्य हमी सोसायटी निकषांची पूर्तता करतील, ती एकत्रित आयुष्मान भारत-प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजना आणि महात्मा जोतिराव फुले जन आरोग्य योजनांच्या पॅनलवर

समावेशासाठी पात्र ठरतील. यामध्ये आधुनिक वैद्यकीय उपकरणे, प्रशिक्षित वैद्यकीय कर्मचारी आणि उच्च दर्जाची रुग्णसेवा यांचा समावेश आहे.

लाभ: -पॅनलवरील रुग्णालयांमध्ये या दोन्ही योजनांतर्गत लाभार्थ्यांना मोफत उपचार मिळतील. यामुळे गंभीर आजारांवरील उपचार परवडणारे होतील आणि रुग्णांचे आर्थिक भार कमी होईल.

अर्ज प्रक्रिया: रुग्णालयांनी पॅनलवर समावेशासाठी <https://www.jeevandayee.gov.in> या संकेतस्थळावर ऑनलाइन अर्ज करावा. तसेच, बुलढाणा जिल्हा रुग्णालय जिल्हा समन्वयक किंवा जिल्हा शल्य चिकित्सक यांच्याशी संपर्क साधून अधिक माहिती मिळवता येईल.

बुलढाणा जिल्हा प्रशासन आणि आरोग्य विभाग सर्व पात्र रुग्णालयांना, मग ते ३० पेक्षा जास्त खाटांचे असोत किंवा १० खाटांचे एकल विशेषता रुग्णालये असोत, एकत्रित आयुष्मान भारत-प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजना आणि महात्मा जोतिराव फुले जन आरोग्य योजनांमध्ये सहभागी होण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

अधिक माहितीसाठी किंवा पॅनलवर समावेशासाठी, कृपया बुलढाणा जिल्हा रुग्णालय (भांडे सरकार चौक, बुलढाणा, दूरध्वनी क्रमांक ७३०४५८८०१४ यावर संपर्क साधावा किंवा <https://www.jeevandayee.gov.in> वर भेट द्यावी.

जिल्ह्यातील रुग्णालयांनी पॅनलवर समावेशासाठी स्वतः पात्रता तपासावी आणि संबंधित अधिकाऱ्यांशी संपर्क साधावा. तसेच <https://www.jeevandayee.gov.in> या संकेतस्थळावर अर्ज करावा, असे आवाहन जिल्हा शल्यचिकित्सक तथा सदस्य सचिव जिल्हा तक्रार निवारण व सनियंत्रण समिती यांच्या वतीने करण्यात आले आहे.

गोवंश तस्करी रोखण्यासाठी जनावरांना टॅग लावण्याची मागणी

कृष्णा बकाल यांचे पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांना निवेदन

डोणगाव (महासागर प्रतिनिधी) - गोवंश तस्करीच्या वाढत्या घटनांमुळे सर्व गुरांना ओळख पटवता यावी यासाठी त्यांना टॅग (बिल्ला) लावणे बंधनकारक करावे, अशी मागणी बजरंग दत्ताचे ता. संयोजक कृष्णा रमेश बकाल यांनी २ जानेवारी २०२५ रोजी पशुवैद्यकीय अधिकारी, डोणगाव यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली.

बकाल यांनी निवेदनात नमूद केले की, "सध्या अनेक वेळा जनावरे चोरली जात असून, त्यांच्या अंगावर ओळख पटवण्यासारखी खूण नसल्याने मूळ मालक निश्चित करणे कठीण जाते. नुकतेच डोणगाव परिसरात तस्करीसाठी नेली जात

असलेली जनावरे पकडण्यात आली, मात्र त्यांच्यावर कोणतीही ओळख खूण नव्हती." जनावरांना टॅग लावल्यास चोरी वा तस्करी झाल्यास ती जनावरे मूळ मालकापर्यंत पोहोचवणे शक्य होईल आणि तस्करीला आळा बसेल, असेही त्यांनी स्पष्ट केले. या पार्श्वभूमीवर त्यांनी प्रत्येक जनावरास टॅग लावण्याची मोहिम राबविण्याची मागणी केली आहे. या निवेदनप्रसंगी अक्षय आखाडे, दीपक इंगळे, प्रसाद आंबेकर, विजय भंडारे, राम फीसके, नागेश परमाळे, सागर ताटे, ओम जाधव, राहुल अटक, पवन वाणी, तुषार आखाडे, अतुल आखाडे, विशाल पांडव, विशाल दांडे, अवी दिनोरे, सागर सोळंकी, अरुण जाधव हे सहकारी उपस्थित होते.

विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान टाळण्यासाठी बस सायंकाळी ५ वाजता सोडा- शिवसेना उबाठाची मागणी

मलकापुर (महासागर प्रतिनिधी) - तालुक्यातील विवरा येथील विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान टाळण्यासाठी शिवसेना (उ.बा.ठा) पदाधिकाऱ्यांनी आगार व्यवस्थापक मुकुंद न्हावकर यांची भेट घेऊन विवरा बस सायंकाळी पाच वाजता सोडण्याची मागणी केली. विवरा येथील विद्यार्थ्यां शिक्षणासाठी मलकापुर येथे विद्या विकास विद्यालय, हिराबाई संचेती कन्या शाळेत शिक्षण घेण्यासाठी येतात

त्यांची शाळा सायंकाळी पाच वाजता सुटते मात्र बस साडे चार वाजता सुटत असल्याने विद्यार्थ्यांना शाळेच्या दोन तासिका बुडवून बस साडी चार वाजता धावत-पळत यावे लागते.

दोन तासिका गेल्याने त्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत असल्याने शिवसेना विधानसभा संघटक राजेशसिंग राजपूत, शिवसेना शहरप्रमुख गजानन ठोसर, कामगार सेना शहरप्रमुख हरिदास गणबास, किसान सेना शहर प्रमुख सै.वसीम सै.रहीम, वाहतूक सेना शहरप्रमुख इमरान लकी आदींनी आगार व्यवस्थापक न्हावकर यांची भेट घेऊन विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये यासाठी विवरा बस सुटण्याची वेळ सायंकाळी पाच वाजेची करण्याची मागणी केली.

विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान टाळण्यासाठी आगार व्यवस्थापक न्हावकर यांनी विवरा बस शुक्रवार ४ जुलै २५ पासून सायंकाळी पाच वाजता बसस्थानकावरून सुटणार असल्याचे सांगितले.

पंकज देशमुख मृत्यू प्रकरणाच्या चौकशीसाठी आज सकल मराठा समाजातर्फे निवेदन

खामगाव (महासागर समाजाच्या वतीने ३ जुलै प्रतिनिधी) : येथील राणा गेट जवळील रहिवाशी उमेश देशमुख यांच्या बहिणीचे पती म ह ण जे च खामगावकरांचे खावई व जळगाव जामोद येथील रहिवासी स्व. पंकज देशमुख यांचा मृत्यू घातपाताने झाल्याचा संशय त्यांच्या परिवार जणांना असल्याने या प्रकरणाची चौकशी सीआयडी यंत्रणे मार्फत व्हावी, या मागणी करिता सकल मराठा समाज खामगावच्या बांधवांनी ३ जुलै रोजी सकाळी ११ वाजता टॉवर चौक येथे निवेदन देण्याकरिता मोठ्या संख्येने हजर रहावे, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

देऊळगाव राजा (महासागर प्रतिनिधी) : तालुक्यातील खडकपूर्णा धरण कमनापासून जवळ मेहुनाराजा शिवारात, जलाशयच्या काठी १ जुलै रोजी दुपारी अवैध रीती उत्खनन प्रतिबंधक पथकास, चार अवैध रीती उपसा करणाऱ्या बोटी, जलाशयातून आणलेली रीती काठावर आणताना आढळून आल्या. सदरील बोटीवर १०/१२ मजूर होते. त्यांनी बोटी पळवण्याचा खूप प्रयत्न केला परंतु पथकातील ग्राम महसूल अधिकारी व महसूल सेवक यांनी पाण्यात उतरून जाऊन त्या बोटी ताब्यात घेतल्या. त्यानंतर त्यांनी बोटीमधील मजूराना पकडण्याचा प्रयत्न केला परंतु ते पाण्यातून पलीकडे उडी मारून पसार झाले.

सदरील बोटींना पाण्यातून बाहेर काढणे अशक्य असल्यामुळे त्यांना, त्याच ठिकाणी काठावर जिलेटिनद्वारे नष्ट करण्यात आले.

सदरील कार्यवाही जिल्हाधिकारी किरण पाटील व उपविभागीय अधिकारी सिंखेडराजा संजय खडसे यांच्या मार्गदर्शनाखाली तहसीलदार देऊळगाव राजा त्या बोटी ताब्यात घेतल्या. त्यानंतर त्यांनी बोटीमधील मजूराना पकडण्याचा प्रयत्न केला परंतु ते पाण्यातून पलीकडे उडी मारून पसार झाले.

वैशाली डॉंगरजाळ, नायब तहसीलदार सायली जाधव, मंडळ अधिकारी रामदास मांटे, ग्राम महसूल अधिकारी कृष्णा खरात, सुमित जाधव, संजय बराडे, सरिता वाघ, तांबे, श्रीम. रगडे, शिपाई ताटे व महसूल सेवक खंडारे, सचिन पुरी, विठ्ठल हरणे, मारुती बंगाळे, कविता खरात, सचिन बंगाळे, पवन देडे, वैशाली देशमाने यांनी पार पडली. यावेळी खडकपूर्णा प्रकल्पाचे स्मित येसनम्पूर, व त्यांचे कर्मचारी तसेच पोलीस कॉन्स्टेबल चव्हाण व वायाळ उपस्थित होते.

खामगाव तालुक्यातील सरपंच पदाची आरक्षण सोडत ८ जुलैला

खामगाव (उमाका) : ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे कार्यालयाची अधिसूचना दिनांक १६ जुन, २०२५ नुसार खामगाव तालुक्यातील १७ ग्रामपंचायतीची सरपंचाची पदे महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियमचे कलम ३० (४) (५) अन्वये तसेच मुंबई ग्रामपंचायत (सरपंच व उपसरपंच) निवडणुक अधिनियम १९६४ मधील तरतुदी नुसार सन २०२५ ते २०३० वर्षांकरिता खामगाव तालुक्यातील सार्वत्रिक निवडणुकीव्दारे गठीत होणा-या ग्रामपंचायतीच्या सरपंच पदाचे अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, नागरीकांचा मागासवर्ग प्रवर्ग आरक्षण व सर्वसाधारण

जागांची तसेच सर्व प्रवर्गातील महिला सरपंच पदाची निश्चीती सोडत ८ जुलै, २०२५ वार मंगळवार रोजी दुपारी ठीक १२.०० वाजता राष्ट्रपिता महात्मा गांधी सभागृह, तहसिल कार्यालय, खामगाव येथे निश्चित करण्यात येणार आहे.

सदर आरक्षण सोडतीकरिता खामगाव तालुक्यातील सर्व लोकप्रतिनिधी, राजकीय पक्षाचे पदाधिकारी व नागरिकांनी मोठ्या संख्येने उक्त ठिकाणी उपस्थित राहण्याबाबत याव्दारे आवाहन करण्यात येत आहे. असे निवडणूक अधिकारी तथा तहसिलदार खामगाव सुनिल पाटील यांनी एका पत्रकाद्वारे कळविले आहे.

"मॉडेल सोलर व्हिलेज" साठी जिल्ह्यात १५ गावात होणार स्पर्धा - जिल्हाधिकारी

१ कोटी रुपयाचे केंद्रीय अर्थ सहाय्य मिळणार

बुलढाणा (महासागर प्रतिनिधी) : प्रधानमंत्री सुर्यग्र मोफत योजनेंतर्गत शंभर टक्के सौर प्रकल्प स्थान करण्यात आलेल्या गावांमधून स्पर्धात्मक पद्धतीने एका "मॉडेल सोलर व्हिलेज" ची निवड करण्यात येणार आहे. निवड करण्यात आलेल्या या मॉडेल सोलर व्हिलेजला केंद्रशासनाचे १ कोटी रुपयाचे अर्थसहाय्य मिळणार आहे. जिल्ह्यातील १५ महसुली गावात ही स्पर्धा होणार

असून या स्पर्धेतून एक "मॉडेल सोलर व्हिलेज" निवडण्यात येणार असल्याची माहिती जिल्हाधिकारी डॉ.किरण पाटील यांनी दिली.

जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली असलेल्या जिल्हास्तरीय समितीतील सदस्य,अधीक्षक अभियंता सुरेंद्र कटके आणि "मॉडेल सोलर व्हिलेजच्या" स्पर्धेसाठी पात्र जिल्ह्यातील ५ हजार पेक्षा जास्त लोकसंख्या

"मॉडेल सोलर व्हिलेज" स्पर्धेत निवड झालेल्या १५ गावात ही स्पर्धा होणार आहे. या गावांमध्ये प्रामुख्याने मोताळा तालुक्यातील धाननगाव बडे,सिंदखेड राजा तालुक्यातील शेदुर्जन,देऊळगाव राजा तालुक्यातील देऊळगाव माही,बुलढाणा तालुक्यातील पिंपळगाव सराई, कोलवड,साखळी बु.,डोंगरखंडाळा,सहावण, जांब, धाड ,सावळा सुंदरखेड,मेहकर तालुक्यातील जानेफळ,डोणगाव,लोणार तालुक्यातील किनगाव आणि खामगाव तालुक्यातील सुटाळा या गावांचा समावेश आहे.

असलेल्या १५ महसुली गावातील सरपंच/सचिव यांच्याशी सविस्तर चर्चा करून स्पर्धेला (दि.१९ जून) प्रत्यक्ष सुरुवात करण्यात आली असून, स्पर्धेचा कालावधी पुढील सहा महिने राहणार आहे. निवडीसाठी जिल्हास्तरीय समितीव्दारे सहा महिन्यांनी स्पर्धेतील गावांची एकूण वितरित अक्षय ऊर्जा क्षमतेवर मुल्यांकन केले जाणार आहे आणि सर्वाधिक आरई क्षमता असलेल्या गावाची मॉडेल सोलर व्हिलेज म्हणून निवड केली जाणार आहे.

रेशनचे धान्य विकल्यास शिधापत्रिका होणार रद्द तहसिलदार राहुल तायडे, पुरवठा अधिकारी धनश्री हरणे यांचा इशारा

मलकापुर (महासागर प्रतिनिधी): राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा तसेच अंत्योदय योजने अंतर्गत विनामूल्य मिळणारे तांदूळ व गहू आदी धान्य अवैधरित्या विकल्याचे आढळल्यास शिधापत्रिका रद्द करण्यात येईल, असा इशारा मलकापुर तहसिलदार राहुल तायडे,पुरवठा अधिकारी धनश्री हरणे यांनी दिला आहे. त्यामुळे यापुढे रेशनचे पान्याचा काळाबाजार करणाऱ्यांचे घाबे दणाणले असून अवैध धान्य विकत घेणाऱ्यांवर लगाम लागणार आहे.

मलकापुर तालुक्यातील गरजूंना राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम २०१३ अंतर्गत विनामूल्य धान्याचे वितरण येते. या योजनेची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी पुरवठा विभागाची असून विभागामार्फत स्वस्त धान्य दुकानदारांच्या माध्यमातून तालुक्यातील प्राधान्य व अंत्योदय योजनेतील हजारो रेशन कार्डधारकांना मोफत धान्याचे वाटप करण्यात येते. सदर धान्य वाटप योग्य पद्धतीने करण्यासाठी पुरवठा विभागामार्फत मशीनद्वारे धान्य वाटप करण्यात येते,

शासकीय धान्याची अवैध खरेदीविक्री नियमबाह्य आहे. तसे आढळून आल्यास फौजदारी गुन्हा दाखल करण्यात येईल, त्यामुळे कुणीही शिधापत्रिकाधारक व्यावसायिकांकडे विक्री करताना आढळून आल्यास त्याचे लाभार्थी यादीतून नाव वगळण्यात येईल, तसेच शिधापत्रिका रद्द करण्यात येईल. त्याचप्रमाणे, शासकीय धान्याची अवैध साठवणूक करणाऱ्या व्यावसायिकांचा फौजदारी गुन्हा दाखल करण्यात येईल, असा इशारा तहसिलदार राहुल तायडे, पुरवठा अधिकारी धनश्री हरणे यांनी दिला आहे.मशीनद्वारे मशीनवर लाभार्थ्यांचा अंगठ्याचा ठसा घेतल्याशिवाय धान्य वाटप होत नसल्याने धान्याच्या काळा बाजारावर आळा बसला आहे. त्या सोबत धान्य वाटपात पारदर्शकता सुद्धा आली आहे. दरम्यान पावसाचे दिवस बघता लाभार्थ्यांना तीन महिन्यांचे धान्य एकत्रित देण्याची निर्णय घेतला, त्यासाठी सर्व स्वस्त धान्य दुकानांमध्ये तिन्ही महिन्यांचा शिधा पाठविण्यात आला व उर्वरित दुकानदारांना

धान्य पाठविणे सुरु आहे. आता पर्यंत शिधापत्रिकाधारकांना वाटप १ जूनपासून सुरूही करण्यात आले. त्यामुळे आतापर्यंत जिल्ह्यातील ८० टक्क्यांवर लाभार्थ्यांना धान्य वाटप करण्यात आले आहे. सार्वजनिक वितरण प्रणाली द्वारे रास्तभाव दुकानातून शिधापत्रिकाधारकांना धान्य विनामूल्य दिले जाते. पावसाळ्यात निर्माण होणारी परिस्थिती लक्षात घेऊन जून, जुलै, ऑगस्ट २०२५ या तीन महिन्यांचे धान्या एकाचवेळी वितरण होत आहे. शिधापत्रिकाधारकांकडून मिळणारे धान्य अवैधरित्या खरेदी करून तसेच धान्य साठा व वाहतूक होत असल्याचे व तक्रारी होत आहेत तसे आढळून आल्यास फौजदारी कार्यावाही करण्यात येऊन शिधापत्रिका धारकांच्या शिधा पत्रिका रद्द करण्यात येईल. त्यामुळे तालुक्यातील शिधापत्रिका धारकांना आवाहन करण्यात येते कि, आपले हक्काचे धान्य विक्री करण्यात येऊ नये असे आवाहन तहसीलदार व पुरवठा अधिकारी यांनी केले. विकत घेणाऱ्या दुकानदारांवर सुद्धा कार्यवाही करण्यात येईल.

तालुक्यात खरीप पिक पेरणीसाठी १ हजार ४१२ शेतकऱ्यांना १९ कोटी ९३ लाखाचे कर्ज वाटप

संग्रामपूर (महासागर प्रतिनिधी): - तालुक्यात यावर्षी खरीप पिक कर्ज वाटपादी ७ बँकांकडून १ ४१२ हजार शेतकऱ्यांना १९ कोटी ९३ लाखाचे कर्ज वाटप केल्याचे संग्रामपूर सहा. निबंधक कार्यालयाकडून माहिती मिळाली आहे .

गेल्या वर्षापासून नैसर्गिक आपत्तीने शेतकऱ्यांचे सर्वच पिकांचे नुकसान झाल्याने शेतकरी आर्थिकदृष्ट्या हतबल झाला असून बँकांकडून फक्त पुनर्गठन कर्जदारक शेतकऱ्यांना कर्ज वाटप केले. परंतु नवीन

कर्जधारक शेतकऱ्यांना बँकांकडून कर्ज वाटप न झाल्याने सरकार व बँकांबाबत शेतकरी रोष व संताप व्यक्त करीत आहेत.

तालुक्यात गेल्या ३ ते ४ वर्षापासून नैसर्गिक आपत्तीने शेतकऱ्यांचे सर्वच पिके हातचे निघून गेल्याने अनेक शेतकऱ्यांना विमा व नैसर्गिक आपत्ती अंतर्गत सरकार कडून नुकसान भरपाई मिळाली नाही. त्यातही केवासी होत नव्हती ,काहींचे खात्याचे आधार कार्ड नंबर संबंधित कर्मचारी म्हणा की,संगणाक चालक याचे कडून

फक्त पुनर्गठन कर्ज धारक शेतकऱ्यांना वाटप, नवीन कर्ज वाटप न झाल्याने शेतकऱ्यांमध्ये रोष व संताप

चुकीचे लिहिल्या गेल्याने पेरणीपूर्वी सरकारकडून नुकसान भरपाई मिळाली नाही. त्यात बँकांनाही कर्ज वाटपात दिरंगाई केली.

तालुक्यात बँकांनी १ हजार ४१२ शेतकऱ्यांना १९ कोटी ९३ लाख रु.कर्जाचे वाटप फक्त पुनर्गठन कर्ज धारक शेतकऱ्यांना केले. यामध्ये बँक ऑफ महा शाखा बावनबीर कडून ९३ शेतकऱ्यांना १ कोटी ९३ लाख रु.कर्ज वाटप केले.तर बँक ऑफ महाराष्ट्र शाखा संग्रामपूरने- २४९ शेतकऱ्यांना २ कोटी ८७ लाख, सेंट्रल बँक शाखा पातुर्डा- ३५२ शेतकऱ्यांना ३ कोटी ७५ लाख ,स्टेट बँक शाखा संग्रामपूरने - ७७ शेतकऱ्यांना ३ कोटी रुपये,

स्टेट बँक शाखा सोनाळा- २३८ शेतकऱ्यांना ४ कोटी ७३ लाख, विदर्भ ग्रामीण कौकण बँक शाखा वरवट(बकाल)ने १४४ शेतकऱ्यांना २ कोटी १० लाख आणि जिल्हा को.आ.बँक शाखा संग्रामपूरने- २६९ शेतकऱ्यांना २ कोटी ३५ लाख असे एकूण १लाख ४१२ शेतकऱ्यांना १९ कोटी ९३ लाखाचे कर्ज वाटप बँकांनी केले. परंतु नवीन कर्ज धारक शेतकऱ्यांना बँकांनी कर्ज वाटप न केल्याने शेतकऱ्यांनी सरकार व बँकांबद्दल रोष संताप केला आहे. सरकार मधील मंत्री फक्त घोषणा करते.परंतु शेतकऱ्यांबाबत पुर्तता करीत नाही.अशीही खत व्यक्त करीत आहेत.

२२

(आंतरराष्ट्रीय प्लास्टिक पिशवी मुक्त दिन विशेष ३ जुलै २०२५)

जगात करण्यात आलेले सर्व शोध मानवजातीच्या विकासासाठी केले गेले, पण मानवाने आपल्या गरजांच्या मर्यादा तोडल्या आणि आपल्या स्वार्थ, लालसप्रेमाणे वागू लागले, परिणामी स्वतःसाठी तसेच संपूर्ण जगासाठी विनाशाचा रणशिंग फुंकला. असेच प्लास्टिक प्रदूषण आज आपल्या पृथ्वीसाठी एक मोठी समस्या बनले आहे. जमीन असो, आकाश, पाणी किंवा हवा असो, संपूर्ण वातावरणात प्लास्टिक प्रदूषणाने जीवनाला धोका निर्माण केला आहे आणि हा धोका वेगाने प्राणघातक पातळीवर वाढत आहे, तरीही लोक हे समजून घेण्यास तयार नाहीत. आपण अनेकदा पाहतो की विशिष्ट प्लास्टिक पिशव्या आणि इतर प्लास्टिक साहित्यावर बंदी असूनही, त्यांचा वापर वैकायदेशीरपणे केला जात आहे. प्लास्टिक प्रदूषण जीवनचक्र विस्कळीत करून कार नुकसान करत आहे. या समस्यांचे गांभीर्य समजून घेण्यासाठी, दरवर्षी ३ जुलै रोजी आंतरराष्ट्रीय प्लास्टिक पिशवी मुक्त दिन साजरा केला जातो.

या वर्षी २०२५ ची थीम एकदा वापरल्या जाणाऱ्या प्लास्टिक पिशव्यांचा वापर कमी करा आणि शाश्वत पयार्यांना प्रोत्साहन द्या आहे. ही थीम डिस्पोजेबल प्लास्टिक पिशव्यांची समस्या संपवण्याच्या गरजेवर भर देते आणि पुन्हा वापरता येण्याजोग्या पयार्यांचा अवलंब करण्यास प्रोत्साहित करते. प्लास्टिक प्रदूषणाच्या पर्यावरणीय परिणामांबद्दल जागरूकता निर्माण करणे आणि प्लास्टिकमुक्त भविष्यासाठी कृती करण्यास प्रेरणा देणे हे देखील या मोहिमेचे उद्दिष्ट आहे.

संयुक्त राष्ट्रांच्या पर्यावरण कार्यक्रमानुसार, दरवर्षी ४६० दशलक्ष मॅट्रिक टनपेक्षा जास्त प्लास्टिकचे उत्पादन होते. बांधकामापासून

प्लास्टिक प्रदूषणामुळे समस्त जीवसृष्टीवर संकट

वाहनांपर्यंत, इलेक्ट्रॉनिक्स ते शोतीपर्यंत, जवळजवळ सर्व औद्योगिक उपक्रमांमध्ये आणि सर्व ग्राहकांद्वारे प्लास्टिकचा वापर केला जातो. २०१९ मध्ये पर्यावरणातील एकूण जागतिक प्लास्टिक कचऱ्यापैकी ८८ टक्के, किंवा अंदाजे २० दशलक्ष मॅट्रिक टन, मॅक्रोप्लास्टिक्स होते, जे सर्व परिसंस्थांना प्रदूषित करतात.

जगातील बहुतेक प्लास्टिक प्रदूषण हे बाटल्या, टोप्या, शॉपिंग बॅग, कप, स्ट्रॉ यासारख्या एकदा वापरल्या जाणाऱ्या उत्पादनांमधून होते. दररोज २००० टुक प्लास्टिक कचरा जगातील महासागर, नद्या आणि तलावांमध्ये टाकला जातो. यूपीएची २०२५ नुसार, आतापर्यंत उत्पादित झालेल्या प्लास्टिकपैकी फक्त ९ टक्के प्लास्टिकचा पुनर्वापर म्हणजे रिसायकल करण्यात आला आहे.

ईएमएफ २०१६ नुसार, २०५० पर्यंत समुद्रात माशांपेक्षा जास्त प्लास्टिक असू शकते. यूके सरकारच्या २०१८ च्या अहवालानुसार, सागरी प्लास्टिक प्रदूषणामुळे दरवर्षी १,००,००० हून अधिक सागरी सस्तन प्राणी आणि दहा लाख समुद्री पक्षी मृत्युमुखी पडतात. सर्व समुद्री कचऱ्यापैकी ८० टक्के हे प्लास्टिक आहे. प्लास्टिक हा एक न विघटनशील कचरा आहे जो हजार वर्षांपर्यंत टिकू शकतो.

१९५० पासून जगभरात ९.२ अब्ज टनपेक्षा जास्त प्लास्टिक तयार झाले आहे, त्यापैकी सुमारे ७ अब्ज टन कचरा म्हणून टाकून देण्यात आला आहे. गेल्या चार दशकांत जागतिक प्लास्टिक कचऱ्याचे उत्पादन सात पटीने वाढले आहे असे स्टॅटिस्टा दाखवते. आशिया हा असा प्रदेश आहे जो सर्वात जास्त अनियंत्रित प्लास्टिक कचरा निर्माण करतो, जो जागतिक एकूण कचऱ्यापैकी ६५ टक्के आहे.

आपल्या अन्नातून, पिण्याच्या पाण्यातून आणि श्वास घेत असलेल्या ऑक्सिजनमधूनही प्लास्टिकचे प्रदूषण आपल्या शरीरात प्रवेश करते. सौर किरणे,

वारा, प्रवाह आणि इतर नैसर्गिक घटकांमुळे प्लास्टिकचे सूक्ष्म प्लास्टिक आणि नॅनोप्लास्टिक्समध्ये विघटन होते. नॅनोप्लास्टिक्स शरीरात सहजपणे प्रवेश करू शकतात.

आपल्या हृदयात, फुफ्फुसात, यकृतात, प्लीहामध्ये, मूत्रपिंडात आणि मेंदूमध्येही सूक्ष्म प्लास्टिक आढळले आहे आणि अलीकडील एका अभ्यासात नवजात मुलांच्या प्लेसेंटामध्ये सूक्ष्म प्लास्टिक आढळून आले आहे. प्लास्टिकमधून बाहेर पडणारी किमान ४,२१९ रसायने चिंतेचा विषय आहेत.

समुद्रात २४ ट्रिलियन सूक्ष्म प्लास्टिकच्या तुकड्यांसह, सागरी जीव बहुतेकदा प्लास्टिकचे सेवन करतात. जेव्हा मानव सागरी जीव खातात तेव्हा ते प्लास्टिक मानवी शरीरात प्रवेश करते. संशोधकांचा अंदाज आहे की सरासरी व्यक्ती दरवर्षी समुद्री खाद्यपदार्थांमधून सुमारे ५३,८६४ सूक्ष्म प्लास्टिक कण खातो.

भारतात दरडोई प्लास्टिकचा वापर दरवर्षी अंदाजे ११ किलोपर्यंत वाढला आहे आणि तो वाढतच राहण्याची शक्यता आहे. दरवर्षी ५.८ दशलक्ष टनहून अधिक प्लास्टिक कचरा जाळला जातो, ज्यामुळे हवेत डायऑक्सीनसह अनेक हानिकारक प्रदूषक सोडले जातात, ज्यामुळे श्वसनाचे आजार होतात आणि कर्करोगाचा धोका वाढतो.

फेडरेशन ऑफ इंडियन चेंबरस ऑफ कॉमर्स अँड इंडस्ट्रीनुसार, प्लास्टिक कचऱ्याचे योग्य संकलन न केल्यास २०३० पर्यंत भारताला १३३ अब्ज अमेरिकन डॉलरपेक्षा जास्त भौतिक मूल्याचे नुकसान होऊ शकते. नेपरमध्ये प्रकाशित झालेल्या एका अभ्यासातून असे दिसून आले आहे की, भारत प्लास्टिक प्रदूषणात जगातील

सर्वात मोठा वाटा देणारा देश बनला आहे, जो एकूण जागतिक प्लास्टिक कचऱ्याच्या जवळपास २० टक्के आहे. भारत दरवर्षी ९.३ दशलक्ष टन प्लास्टिक कचरा निर्माण करतो, जो पर्यावरण प्रदूषणाच्या बाबतीत जगातील इतर कोणत्याही प्रदेशापेक्षा जास्त आहे. भारताचा अधिकृत कचरा संकलन दर ९५ टक्के आहे, तर संशोधनातून असे दिसून आले आहे की प्रत्यक्ष दर ८१ टक्के आहे.

अलीकडील आकडेवारीवरून असे दिसून आले आहे की, भारतातील दररोजच्या प्लास्टिक कचऱ्यापैकी फक्त ८-१० टक्के रिसायकल केला जातो, उर्वरित जाळला जातो किंवा लँडफिल आणि जलमार्गांमध्ये टाकला जातो.

प्लास्टिक पिशव्यांमुळे प्राण्यांचा मृत्यू होतो, ते जैविकरित्या विघटित होत नाहीत, प्लास्टिक पिशव्या पेट्रोलियम उत्पादनांपासून बनवल्या जातात, त्यांच्या उत्पादनादरम्यान विषारी रसायने सोडली जातात. प्लास्टिक अन साठवणुकीच्या पॅकेजेसमध्ये विषारी रसायने असतात.

प्लास्टिक पिशव्यांचे मोठे संचय अनेकदा ड्रेनेज सिस्टममध्ये अडथळा आणतात.

प्लास्टिक पिशव्यांमुळे मुलांमध्ये फुफ्फुसांच्या गुंतेगुंतीचा धोका वाढतो आणि महिलांमध्ये प्रजनन क्षमतेवर परिणाम होऊ शकतो, तसेच प्लास्टिकमुळे पुरुषांमध्ये प्रोस्टेट कर्करोगाचा धोका देखील वाढू शकतो. प्लास्टिक पिशव्या भूजल प्रदूषित करतात, प्लास्टिक प्रदूषणामुळे नैसर्गिक अन्नसाखळी विस्कळीत होते. प्लास्टिक पिशव्यांच्या उत्पादनात भरपूर पाणी वापरले जाते.

अज्ञान म्हणा किंवा निष्काळजीपणा, लोक गरम अन्नपदार्थ पॅक करण्यासाठी प्लास्टिकच्या कॅरी बॅगाचा वापर करतात. आपण आपल्या आजूबाजूला पाहतो की

डॉ. प्रतिक भी. गेडाम
८२३७४ १७०४९
pri00786@gmail.com

आणीबाणीच्या आठवणी!

आणीबाणीच्या पार्श्वभूमीवर पंतप्रधान इंदिरा गांधी यांनी १८ जानेवारी १९७७ रोजी अचानकपणे लोकसभा निवडणुकांची घोषणा केली. त्यांचा हा निर्णय सर्वानाच आश्चर्यचकित करणारा होता.

त्यांनी आणीबाणी जारी केली तेव्हा देशातील जनतेला जो धक्का बसला होता, त्यापेक्षा जास्त धक्का त्यांनी लोकसभा निवडणुकांची घोषणा केल्यानंतर देशातील जनतेला बसला.विरोधी पक्षाच्या नेत्यांचा तर त्यावर विश्वासच बसला नव्हता.

तुरुंगात असलेल्या विरोधी पक्षाच्या काही नेत्यांनी इंदिरा गांधी यांचे रेडिओ वरील भाषण ऐकले नव्हते, त्यामुळे तुरुंगाचे दरवाजे उघडून त्यांची जॅन्डा सुटका झाली तेव्हा त्यांना आश्चर्याच सुखद धक्का बसला.

इतकेच नव्हे तर इंदिरा गांधी यांच्या काही सहकाऱ्यांनाही त्याची माहिती नव्हती, त्यामुळे तेही आश्चर्यचकित झाले. फेब्रुवारी १९७७ मध्ये जयप्रकाश नारायण यांच्या नेतृत्वाखाली दिल्लीच्या रामलीला मैदानात विरोधी पक्षांची जी सभा झाली तीला उपस्थित असलेला प्रचंड जनसमुदाय पाहता, लोकसभा निवडणुकीत काँग्रेसचे काय होणार याचा अंदाज सर्वांनाच आला होता.

२ फेब्रुवारी १९७७ रोजी इंदिरा गांधी यांना आणखी एक धक्का बसला.इंदिरा गांधी यांच्या मंत्रिमंडळातील त्यांचे निवडणुकीत त्यांचे सहकारी जगजीवन राम यांनी अचानकपणे आपल्या मंत्रिपदाचा तसेच पक्षाचा राजीनामा देऊन इंदिरा गांधी यांना अनपेक्षित धक्का दिला. त्यांच्याबरोबरच उत्तर प्रदेशचे माजी मुख्यमंत्री हेमवतीनंदन बहुगुणा आणि ओरिसाच्या माजी मुख्यमंत्री नंदिनी सत्यधी यांनी पक्षाचा त्याग केला.त्यांच्या पक्षत्यागामुळे वारे कोणत्या दिशेने वहात आहेत याचा अंदाज सर्वांना आला.

काँग्रेसमधून बाहेर पडल्यानंतर वरील नेत्यांनी ' काँग्रेस फॉर डेमॉक्रेसी ' या पक्षाची स्थापना केली आणि आपला पक्ष जनता पक्षाबरोबर आघाडी करणार असल्याचे जाहीर केले.

या पार्श्वभूमीवर लोकसभा निवडणुकीत काँग्रेसचा दारुण पराभव होणार हे मतदानाअगोदरच निश्चित झाले होते. २० मार्च १९७७ रोजी जॅन्डा निवडणुकीचे निकाल बाहेर येऊ लागले तेव्हा पहिल्या तासातच काँग्रेसचा मोठा पराभव होणार याचा अंदाज आला.

दक्षिण भारतात काँग्रेसची लाज राखली, मात्र उत्तर भारतात काँग्रेसचा पुर्णपणे सफाया झाला. उत्तर भारतात काँग्रेसला एकही जागा जिंकता आली नाही. इंदिरा गांधी यांचा रायबरेलीतून तर संजय गांधींचा अमेठीतून पराभव झाला.

इंदिरा गांधी यांचे विशेष सहाय्यक मोहंमद युनूस यांनी आपल्या 'परसन्स पॅरन्स' आणि पोलिटिक्स 'या आपल्या पुस्तकात इंदिरा गांधी यांचा निवडणुकीत पराभव झाल्यानंतरचा घटनाक्रम मोठ्या रोचकतेने मांडला आहे.

इंदिरा गांधी या त्यांच्या रायबरेली मतदार संघातून निवडणुक हरत असल्याचे संकेत १९ मार्च रोजी दुपारी चार वाजता मिळाले होते.

एका बातमी नुसार इंदिरा गांधी या त्यांचे निवडणुके प्रतिस्पर्धी राजनारायण यांच्या बऱ्याच मार्गे पडत चालल्या होत्या. ही बातमी

अभय गोखले

अंतराळात भारताची लष्करी शक्ती

ऑपरेशन सिंदूर नंतर, भारत आता अंतराळात आपली लष्करी शक्ती आणखी मजबूत करणार आहे. सरकारने निर्णय घेतला आहे की २०२९ पर्यंत (पुढील ४ वर्षांत) ५२ विशेष संरक्षण उपग्रह अवकाशात पाठवले जातील, हे सर्व उपग्रह अंतराळात भारताचे डोळे बनतील आणि पाकिस्तान-चीन सीमेवर सतत लक्ष ठेवतील.

हे उपग्रह कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर (एआय) आधारित असतील. ते ३६ हजार किमी उंचीवरून एकमेकांशी संवाद साधू शकतील. यामुळे पृथ्वीवर सिग्नल, संदेश आणि चित्रे पाठवणे सोपे होईल.

हे संपूर्ण अभियान संरक्षण अंतराळ संस्थेच्या अंतर्गत चालवले जात आहे आणि यासाठी सरकारने 'अंतराळ-आधारित देखरेख फेज-३' (SBS-t) योजना तयार केली आहे. यासाठी २६,९६८ कोटींचे बजेट आहे. ऑक्टोबर २०२४ मध्ये सुरक्षा विषयक कॉबिनेट समितीने याला मान्यता दिली.

या योजनेअंतर्गत, इस्रो २१ उपग्रहांची निर्मिती आणि प्रक्षेपण करेल, तर ३१

उपग्रह तीन खासगी भारतीय कंपन्या तयार करतील. पहिला उपग्रह एप्रिल २०२६ पर्यंत प्रक्षेपित केला जाईल, परंतु अंतिम मुदत आणखी कमी करण्याचे प्रयत्न सुरू आहेत. हे उपग्रह लो-अर्थ ऑर्बिट आणि जिओस्टेशनरी ऑर्बिटमध्ये तैनात केले जातील.

एका वरिष्ठ अधिकाऱ्याच्या मते, एसबीएस-३ चा उद्देश पाकिस्तान, चीन आणि हिंद महासागर प्रदेश अधिक तपशीलवार कव्हर करणे आहे, ज्यामुळे कमी वेळेत उच्च-रिझोल्यूशन देखरेख शक्य होईल.

HAPS विमानांमुळे ताकदही वाढेल

इस्रोच्या उपग्रहांच्यातिरिक्त, हवाई दल तीन हाय-अल्टिट्यूड प्लॅटफॉर्म सिस्टम (HAPS) विमाने खरेदी करण्याची योजना आखत आहे. ही ड्रोनसारखी मानवरहित विमाने असतील, जी दीर्घकाळ उंचावर उडणूक करून देखरेख करण्यास मदत करतील. यामुळे उपग्रहांच्या देखरेखीची क्षमता बळकट होईल.

भक्तीच्या परंपरेवर होत असलेले आघात!

महाराष्ट्राला संतांच्या परंपरेचा वारसा लाभलेला आहे. संतांच्या शिकवणीचा प्रत्यक्ष अनुभव म्हणजेच आपाढी वारी! महाराष्ट्राचे वैभव म्हणजे ही वारी! या वारीतून हिंदू ऐक्याचे आणि भक्तीभावाचे दर्शन घडते. मात्र, काही वर्षांपासून या वारीत विघ्ने आणण्याचे प्रयत्न सातत्याने होत आहेत.

यंत्राच्या वारीत तर देवाचे अस्तित्त्व नाकारणाऱ्या ऑनिसवाल्यांनी सविधान समता दिंडी या गोंडस नावाखाली वारीत घुसखोरी केल्याचे समोर आले आहेत. याच ऑनिसवाल्यांनी यापूर्वी वारीला अंधश्रद्धा ठरवण्यासाठी आटोकाट प्रयत्न केले होते. आता तर ते पवित्र वारीत प्रवेश करून संत साहित्य, अभंग, धर्मग्रंथ आणि वारकऱ्यांचे श्रद्धास्थान यांच्याविषयी अपप्रचार करत आहेत, आणि वारकऱ्यांचा बुद्धीभेद करण्याचा प्रयत्न करत आहेत.

दुसरीकडे, अबू आझमी यांनी वारीतील हिल्ट्यांमुळे रस्ते जाम होतात. रस्त्यावर हिंदू सण साजरे होतात; मुसलमान तक्रार

करत नाहीत. पण मुसलमानांनी दहा मिनिटांसाठी रस्त्यावर नमाजपठण केल्यावर तक्रारी होतात, असे वक्तव्य केले. याचा स्पष्ट अर्थ असा होतो की, हद्दअमचे दर्शन घडते. मात्र, काही वर्षांपासून या वारीत विघ्ने आणण्याचे प्रयत्न सातत्याने होत आहेत.

या घटनांवरून स्पष्ट दिसते की, प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्षपणे वारीला विरोध वाढत आहे. हिंदू ऐक्याचे प्रतीक असलेली ही वारी अनेकांना खुपते आहे. म्हणूनच ते वारंवार या वारीत अडथळे निर्माण करण्याचा प्रयत्न करत आहेत.

यासाठी, समस्त वारकरी संप्रदायाने आणि सर्व हिंदूंनी जागृत राहून कृती करणे अत्यंत आवश्यक आहे. अन्यथा, जसे बंगालमध्ये ६२९ वर्षांची रथयात्रा बंद पाडली गेली, तसेच आपल्या ७०० वर्षांहून अधिक परंपरा असलेल्या वारीसाहळ्याचे भवितव्यही धोक्यात येऊ शकते

■ **प्रि. प्रिया बागडेव**
छिंदवाडा.

'श्री विठ्ठल' अवध्या महाराष्ट्राचे लाडके दैवत. श्री विठ्ठलाचे भक्त म्हणजेच वारकरी विठ्ठलाला 'माउली' संबोधतात. आई ज्याप्रमाणे बाळाच्या सर्व इच्छा पुरवते, त्याचे लाड करते आणि त्याची काळजीही घेत त्याप्रमाणे विठ्ठूमाऊली तिच्या भक्तांच्या समस्या इच्छा पुरवते. भक्तांवर येणारी संकटे परतवून लावते, प्रसंगी भक्ताच्या घरी जाऊन त्याची सेवाही करते. माऊलीच्या अशाच एका भक्ताची कथा संक्षिप्त स्वरूपात आज पाहणार आहोत.

निस्सीम भक्ती आणि पराकोटीच्या भावामुळे साक्षात विठ्ठलालाच बोलावून बंधनमुक्त करण्यास भाग पाडणाऱ्या संत सखुबाई वारकरी संप्रदायाच्या इतिहासात कायमचा महोदय झाल्या. कृष्णा नदीच्या काठावर कऱ्हाड या ठिकाणी पती आणि सासू-सासऱ्यांसह राहणाऱ्या सखुबाई भगवंताच्या भक्तीमध्ये सदैव लीन राहायच्या.

सखुबाईंचे पती, सासू आणि सासरे या तिघांनाही सखुबाईंची भगवत भक्ती रुचत नव्हती त्यामुळे ते तिघेही तिचा पुष्कळ छळ करत; मात्र या छळाला भगवंताची देणगी मानून त्या सर्व काही सहन करत असत. एकदा कृष्णा नदीकाठी सखू पाणी भरण्यासाठी गेल्या असता त्यांना पंढरीकडे निघालेली दिंडी दिसली.

विठ्ठल दर्शनाच्या ओढीने त्याही दिंडीत सहभागी झाल्या. याविषयी त्यांच्या घरी कळताच त्यांच्या पतीने त्यांना मारहाण करत घरी आणले आणि घरात एका खुंटीला बांधून

लेकरांची 'विठ्ठूमाऊली'

ठेवले. पंढरपूर यात्रा संपेपर्यंत त्यांना बांधून ठेवायचे, दोन सप्ताह काहीच खायला प्यायला द्यायचे नाही असे ठरवून तिघेही आपापल्या कामाला लागले.

सखुना बांधलेला दोर इतका घट्ट होता कि काही दिवसांनी त्यांच्या शरीरात खड्डे पडू लागले. याही परिस्थितीत त्यांनी आर्त भावाने श्री विठ्ठलाला साद घातली , 'हे नाथा, या डोळ्यांनी तुझे एकदा जरी चरण पाहिले असते, तरी मी तात्काळ प्राण त्यागले असते. मी जशीही आहे तुझीच आहे, तूच सला या बंधनातून मुक्त कर' आर्त भावाने आळवलेली सखूची हाक थेट श्री विठ्ठलाच्या अंतःकरणापर्यंत पोहोचली.

क्षणाचाही विलंब न करता भगवंताने सुंदर स्त्रीचे रूप घेतले आणि सखुकडे गेला. स्त्री रूपातील भगवंत सखुबाईंना म्हणाला, 'मी पंढरपूरला जात आहे तुला नाही जायचे का?' यावर सखू उदारारल्या 'मी इथे बांधलेली आहे, माझ्यासारख्या पापिण्यांच्या नशिवात पंढरपूरची यात्रा कुठे ' यावर स्त्रीरूपातील भगवंत म्हणाला 'बाई मी तुझ्या पाठीशी आहे, तुझ्या जागी मी उभी राहते, माझ्या ऐवजी तू पंढरपूरला जा. असे म्हणून भगवंताने तिच्या शरीराभोवती गुंडाळलेला केवळ दोरखंड मुक्त केला नाही, तर या भवसागरातून सखुबाईंना कायमचे बंधनमुक्त केले.

१५ दिवस उपाशी राहिलेल्या सखू मृत पावल्या तर आपण संकटात येऊ या भीतीने तिचे नातेवाईक सखूबाईंचे रूप घेतलेल्या भगवंताचा दोरखंड सोडतात. पुढे सखूबाईं येईपर्यंत सखूच्या जागी साक्षात श्री विठ्ठल सखुबाईंच्या पतीची आणि सासू सासऱ्यांची सेवा करतो. भगवंताच्या सहवासाने सखूच्या पतीच्या आणि सासू सासऱ्यांच्या स्वभावात परिवर्तन होऊन त्यांच्या वर्तणुकीत पालट होतो.

भावाचा भुकेला असलेल्या भगवंताने भक्ताच्या घरी जाऊन

भक्ताचीच सेवा केल्याची कितीतरी उदाहरणे संत चरित्रांत सापडतात. ज्याप्रमाणे सखूबाईंसाठी त्याने १५ दिवस स्वतःला बांधून घेतले, तिच्या पतीची आणि सासू सासऱ्यांची सेवा केली, त्याप्रमाणे त्याने जनाबाईंसाठी धुणी धुतली , एकनाथांच्या घरी श्रीखंड्या बनून पाणी भरले आहे. अशी एक ना अनेक उदाहरणे आहेत.

संतांची चरित्रे वाचल्यावर एक गोष्ट प्रकाशने लक्षात येते ती म्हणजे सर्वच संतांनी जीवनात कितीही घनघोर संकट आले तरी भगवंताची साथ तिळमात्रही सोडली नाही. उलट या परिस्थितीत त्यांनी केवळ भगवंतालाच आळवले. मायेतील प्रलोभने त्यांनी कधी जवळ केली नाहीत. मी भगवंताचा आणि माझा केवळ आणि केवळ भगवंत याच उत्कट भावाने त्यांनी मनोभावे उपासना केली शेवटी भगवंतालाही न राहवून भक्ताच्या साहाय्याला धावून यावेच लागते.

भगवंत जसा सखूबाईंना बंधनमुक्त करण्यासाठी आला, संत गोरू कुंभारांना त्यांचे बाळ जिवंत करण्यासाठी आला, संत तुकारामांना सदेह वैकुंठात नेण्यासाठी आला. ज्ञानेश्वरांसाठी रेड्यामुखी वेद वदवण्यासाठी आला तसा तो आपल्याही साहाय्यासाठी का धावून येणार नाही?

घरातील परिस्थिती अत्यंत प्रतिकूल असतानाही सखूबाईंनी विठ्ठलाची आराधना सोडली नाही. साधना करताना घरातून होणारा विरोध सहन करत आपणही भगवंताची मनोभावे साधना करतो का ?

ज्या आर्तनेने सखूबाईंनी श्री विठ्ठलाला साद घातली त्या उत्कटनेने भगवंताला आपण आळवतो का ? पुंडलिकासाठी जो भगवंत गेली २८ युगे एका विटेवर उभा आहे तो भगवंत आपल्या आर्त हाकेसाठी का बरे धावून येणार नाही ?

जगन घाणेकर
घाटकोपर, मुंबई.
१६६४५५९७८०

संसर्गापासून वाचवते.

वजन कमी होणे : दालचिनीचे पाणी वजन कमी करण्याचा एक उत्तम मार्ग आहे. या पाण्याच्या सेवनाने चयापचय वाढते. यामुळे कॅलरीज जळवत बन होतात. जर तुम्ही दररोज सकाळी दालचिनीचे पाणी प्यायले तर ते भूक नियंत्रित करते. पोट आणि कंबरभोवती जमा झालेली फॅट कमी होते.

मधुमेहाच्या रुग्णांसाठी फायदेशीर : मधुमेहाच्या रुग्णांनी दालचिनीचे पाणी नक्कीच प्यावे. ते रक्तातील साखर नियंत्रित ठेवते. तुम्ही दररोज सकाळी रिकाम्या पोटी दालचिनीचे पाणी पिऊ शकता. जर तुम्ही खूप जास्त औषधे घेत असाल तर ते पिण्यापूर्वी तज्ञांचा सल्ला नक्कीच घ्या.

पचन चांगले करा : जर तुम्हाला पोटात गॅस, अपचन किंवा जडपणा यासारख्या समस्या असतील तर तुम्ही दररोज सकाळी रिकाम्या पोटी दालचिनीचे पाणी प्यावे. यामुळे पचनक्रिया सुधारते. पोटाशी संबंधित समस्या देखील दूर होतात.

■ ■ ■

दालचिनीचे पाणी प्यायले तर ते शरीराची रोगप्रतिकारक शक्ती मजबूत करते. अँटीऑक्सिडंट, अँटी-द्वारल, अँटी-मायक्रोबियल आणि अँटी-फंगल गुणधर्मांनी समृद्ध असल्याने, दालचिनी तुम्हाला अनेक आजार आणि

अक्षीकायन

प्रा. अशोक सारडा
मेहकर
(९४२९३९३३९९)

ताळ - मेळ

पगार आला हाती तरी आनंद होईना अतरी कारण तुटीचं बजेट भौ कायम आहे ना उरी..!

आमदानी अठन्नी और खर्चा रुपय्या यात संतुलन साधलं तर मनशांती मिळेल भैया..

स्रोत वाढवा उत्पन्नाचे मग पसरवा पाय इच्छांना मुरड घाला नाय तर फजिती झाल्याविना राहणार नाय !

खास बात

(बुलडाणा)

पान
६

थोडक्यात

खामगाव कृषी विभागाच्यावतीने कृषी दिन

खामगाव - महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री व हरितक्रांतीचे शिल्पकार स्वर्गीय वसंतराव नाईक यांच्या जयंतीनिमित्त १ जुलै रोजी कृषी दिनाच्या निमित्ताने खामगाव कृषी विभागाच्या वतीने भव्य कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाला शेतकरी, कृषी अधिकारी तसेच महसूल विभागाचे अधिकारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी उपविभागीय अधिकारी (महसूल) रामेश्वर पुरी हे होते, तर मुख्य मार्गदर्शक म्हणून उपविभागीय कृषी अधिकारी बाळासाहेब व्यवहारे उपस्थित होते. प्रमुख अतिथी म्हणून तहसीलदार सुनील पाटील यांची उपस्थिती लाभली. कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक तालुका कृषी अधिकारी सुनील पवार यांनी करताना, कृषी दिन साजरा करण्यामागील उद्दिष्ट आणि शेतकऱ्यांप्रती असलेली वसंतराव नाईक यांची बांधिलकी विषय केला. कार्यक्रमाचे संचालन सहाय्यक कृषी अधिकारी प्रकाश गद्रे यांनी केले. या वेळी खरीप हंगाम २०२४ - २५ मध्ये जिल्हा व तालुका स्तरावरील मूग व उडीद पीक स्वधेत उल्लेखनीय यश मिळवणाऱ्या शेतकऱ्यांचा गौरव करण्यात आला. जिल्हास्तरावर मूग पिकामध्ये प्रथम क्रमांक पटकावणाऱ्या युवक शेतकऱ्याला प्रमाणपत्र आणि १० हजार रोख रक्कम देऊन सन्मानित करण्यात आले. तालुका स्तरावर उडीद पिकामध्ये प्रथम क्रमांक मिळवणारे शिवाजी बोरडे (पोरज) यांनाही प्रमाणपत्र व ५ हजार रोख रक्कम देण्यात आली. यावेळी मोठ्या संख्येने शेतकरी बांधव उपस्थित होते.

एस.टी. महामंडळाच्यावतीने प्रत्येक बुधवारी प्रवासी राजा दिन व कामगार पालक दिन

बुलडाणा - महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ बुलडाणा विभागाकडून प्रवाशांना भेडसावणाऱ्या दैनंदिन समस्या, तक्रारी व सूचनांचे आगार पातळीवर जलदगतीने निराकरण करण्यासाठी जिल्ह्यातील प्रत्येक आगारात दर महिन्याच्या बुधवारी सकाळी १० ते २ या वेळेस "प्रवासी राजा दिन" व दुपारी ३ ते ५ या वेळेस "कामगार पालक दिन" आयोजित करण्यात येणार आहे. त्या अनुषंगाने जुलै महिन्यासाठी वेळापत्रक जाहीर करण्यात आले असून प्रवाशी आणि महामंडळाचे कामगारांनी लाभ घेऊन समस्यांचे निराकरण करावे, असे आवाहन परिवहन महामंडळाचे विभाग नियंत्रक यांनी केले आहे.

परिवहन महामंडळाच्या आगारांमध्ये सकाळी १० ते दुपारी २ दरम्यान प्रवासी राजा दिन साजरा करण्यात येणार आहे. यावेळेस प्रवासी, प्रवासी संघटना, शाळा-महाविद्यालये त्यांच्या समस्या, तक्रारी, सूचना लेखी स्वरूपात मांडू शकतील. तसेच दुपारी ३ ते सायंकाळी ५ दरम्यान कामगार पालक दिन साजरा करण्यात येणार आहे. संघटना, कर्मचाऱ्यांचे वैयक्तिक प्रश्न, तक्रारी लेखी स्वरूपात घेऊन तक्रारीचे किंवा समस्यांचे तात्काळ निराकरण करतील. बुलडाणा विभागातील बुलडाणा आगार येथे बुधवार २ जुलै, चिखली आगार येथे बुधवार ९ जुलै, खामगाव आगार येथे बुधवार १६ जुलै, मेहकर आगार येथे बुधवार २३ जुलै, मुलकापुर येथे बुधवार ३० जुलै, व जळगाव जामोद येथे ६ ऑगस्ट रोजी प्रवासी राजा दिन व कामगार पालक दिन कार्यक्रम घेण्यात येणार आहे.

नवीन स्मार्ट मीटर काढून टाकण्याची शिवसेनेची मागणी

मलकापूर (महासागर प्रतिनिधी)- वीज वितरण कंपनीच्या वतीने शहरामध्ये स्मार्ट मीटर लावण्यात येत असून यामुळे मीटर धारकांना जास्त युनिट लागून येत आहेत. त्यामुळे ते स्मार्ट मीटर काढून टाकण्यात यावे, अशा मागणीचे निवेदन ३० जून रोजी शिवसेनेचे शहर प्रमुख किशोरभाऊ नवले यांच्या नेतृत्वात देण्यात आले. दिलेल्या

निवेदनात नमूद आहे की, शहरातील लक्ष्मी नगर भागामध्ये स्मार्ट मीटर बसविण्यात येत आहे. या लावण्यात आलेल्या स्मार्ट मीटरमुळे मीटर धारकांना जास्त बिल येत आहे. नागरिकांना आर्थिक त्रास होत असल्यामुळे जे नवीन स्मार्ट मीटर बसवण्यात आलेले आहेत. त्यामुळे जास्त युनिट येत आहेत. ते काढून तिथे जुने मीटर

बसवण्यात यावे, अशी मागणी करीत महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीचे कार्यकारी अभियंता यांना शिवसेनेच्या वतीने निवेदन देण्यात आले. यावेळी शहर प्रमुख किशोरभाऊ नवले, उपशहर प्रमुख उमेश हिरुळकर, विजय काळे, श्रीराम वानखेडे, ए.जी.गावंडे, गोळू कुदळे, स्वप्नील भगत व इतर शिवसेनिक उपस्थित होते.

अनु.जाती व नवबौद्धांच्या मुलांसाठी मंजूर शासकीय निवासी शाळेसाठी आंदोलन

डोणगाव (महासागर प्रतिनिधी) महाराष्ट्र शासनाने समाज कल्याण आयुक्तालया मार्फत अनुसूचित जाती व नवबौद्धांच्या मुलांना चांगले शिक्षण मिळावे या उदात्त हेतूने मेहकर तालुक्यात निवासी शाळा उभारण्यासाठी सन २०२० मध्ये शासन निर्णय क. म. १. क. सक.आ./शिक्षण/शानिशा/२५३/शानिशा सुरु/का.५/२०-२१ सुमार मान्यता दिली आहे. परंतु स्थानिक लोकप्रतिनिधी व अधिकारी यांच्या उदासीनतेमुळे व

पाठपुराव्या अभावी मेहकर तालुक्यातील अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकातील विद्यार्थ्यांना खामगाव, लोणार व बुलडाणा या निवासी शाळांत जाव लागत आहे. मेहकर तालुक्यासाठी मंजूर असलेली

निवासी शाळा तालुक्यातील डोणगाव या ठिकाणी सुरू करावी अशी मागणी राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी (अजित पवार) पक्षाचे प्रशांत पाटील यांनी जिल्हाधिकारी यांना एका निवेदनाद्वारे केली आहे.

जिल्हा परिषदेत 'कृषी दिन' उत्साहात साजरा

कै. वसंतराव नाईक यांना जयंतीदिनी अभिवादन व प्रगतिशील शेतकऱ्यांचा गौरव

बुलडाणा (महासागर प्रतिनिधी) - हरित क्रांतीचे प्रणेते माजी मुख्यमंत्री दिवंगत वसंतराव नाईक यांच्या जयंतीनिमित्त कृषी विभागाच्या वतीने जिल्हा परिषदेच्या श्री. शिवाजी सभागृह येथे आयोजित 'कृषी दिन' मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी जिल्हाधिकारी डॉ. किरण पाटील होते. या कार्यक्रमाला अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी बाळासाहेब मोहन, मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी प्रकाश राठोड, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी आशिष पवार, जिल्हा व्यवस्थापक महाविज्ञ अशोक ठाकरे, आयोजक पुरुषोत्तम अनगाईत व जिल्हा कृषी

अधिकारी दिनकर मेरत आदी मान्यवर उपस्थित होते. या कार्यक्रमात जिल्हाधिकारी डॉ. किरण पाटील यांनी शेतकऱ्यांना शेतीत नफा वाढवण्यासाठी बीजोत्पादन, सामूहिक शेती, उत्पादक कंपनी, फळबाग लागवड यांसारख्या उपक्रमांचे महत्त्व पटवून दिले. तसेच शेतीत कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा (एआय) वापर कसा करता येईल हे समजावले. कृषी विज्ञान केंद्राचे वरिष्ठ शास्त्रज्ञ अमोल झापे यांनी जमिनीच्या सुपीकतेचे संवर्धन व उत्पादन क्षमता वाढीबाबत मार्गदर्शन केले. आत्मचे प्रकल्प संचालक, पुरुषोत्तम उन्हाळे, यांनी प्रक्रिया उद्योग व सामूहिक विक्री व्यवस्थेबाबत माहिती दिली. श्रीमती शारदा कोकाटे,

प्रगतिशील शेतकऱ्यांचा गौरव - जिल्ह्यात शेती क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या १० प्रगतिशील महिला शेतकरी व १३ प्रगतिशील पुरुष शेतकऱ्यांचा यथोचित गौरव करण्यात आला. रुख्मीणा मधुकर उमाळे, रा. बेलुरा, ता. शेगाव यांना 'राष्ट्रमाता जिजाऊ प्रगतिशील महिला शेतकरी सन्मान पुरस्कार' व प्रितेश विजयराव डहाके, रा. डोणगाव, ता. मेहकर यांना 'कै. वसंतराव नाईक प्रगतिशील शेतकरी सन्मान पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला. दोघांनाही रोख ११ हजार रुपयाचे पारितोषिक देऊन सन्मानित करण्यात आले.

प्रगतिशील महिला शेतकरी यांनी आधुनिक शेती व पूरक व्यवसायांबाबत अनुभव सांगितला. प्रितेश डहाके यांनी शेती पिकांसाठी योग्य बाजारपेठ निवडीचे महत्त्व सांगितले. प्रारंभी मान्यवरांच्या हस्ते दिवंगत वसंतराव नाईक व राष्ट्रमाता जिजाऊ यांच्या प्रतिमेचे पूजन करून अभिवादन करण्यात आले. जिल्हा अधीक्षक कृषी

अधिकारी मनोजकुमार ढगे यांनी प्रास्ताविक करून दिवंगत वसंतराव नाईक यांच्या जीवनकार्याची व कृषी विभागाच्या योजनांची माहिती दिली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन चंद्रशेखर जोशी यांनी तर आयोजन कृषी विभागाच्या चमूने केले. जिल्ह्यातील अनेक शेतकऱ्यांनी उपस्थित राहून या कार्यक्रमात सहभाग घेतला.

डॉ. राजेंद्र गोठी यांना सिल्व्हर सिटी जीवन गौरव पुरस्कार प्रदान

नांदुरा (महासागर प्रतिनिधी) - राष्ट्रीय डॉक्टर्स दिवस १ जुलै चे औचित्य साधून सिल्व्हर सिटी हॉस्पिटल च्या सभागृहामध्ये नांदुरा शहरातील नामांकित वैद्यकीय व्यवसायी व समाजसेवी डॉ. राजेंद्र गोठी यांना त्यांच्या वैद्यकीय सेवा व सामाजिक कार्याची दखल घेवून खामगाव येथील सिल्व्हर सिटी मल्टीस्पेशलिटी हॉस्पिटल च्य वतीने सिल्व्हर सिटी जीवन गौरव पुरस्कार प्रदान करून यथोचित सत्कार करण्यात आला.

यावेळी मंचावर अध्यक्ष डॉ. अशोक बावस्कर, व्यवस्थापकीय संचालक डॉ. पंकज मंत्री, मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. पराग महाजन, सत्कार मूर्ती डॉ. राजेंद्र गोठी, डॉ. सल्ला गोठी, डॉ. प्रशांत कावडकर, डॉ. निलेश टाडवेवाल, डॉ. गणेश महाले, डॉ. गौरव गोयेनका, डॉ. आनंद राठी उपस्थित होते.

सर्वप्रथम मान्यवरांच्या हस्ते दीप प्रज्वलन करण्यात आले. डॉ. पंकज मंत्री यांनी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केले डॉ. पराग महाजन यांनी सत्कार मूर्ती डॉ. राजेंद्र गोठी यांचा परिचय करून दिला. तदनंतर सत्कार मूर्ती डॉ. राजेंद्र गोठी यांना सपत्नीक मान्यवरांच्या हस्ते सिल्व्हर सिटी जीवन गौरव पुरस्कार देवून सन्मानित केले. सत्काराला उत्तर देताना डॉ. राजेंद्र गोठी यांनी आपल्या जीवन प्रवासाबद्दल आपल्या विशिष्ट शैलीमध्ये आपले अनुभव विषय केले

सिल्व्हरसिटी हॉस्पिटल हे बुलडाणा जिल्ह्यातील चोवीस तास सेवा देणारे तज्ञ डॉक्टर्स, प्रशिक्षित स्टाफ सर्व सुविधायुक्त असे एकमेव हॉस्पिटल आहे असे गौरवोद्गार काढले व पुढील वाटचालीस शिबेच्छा दिल्या. त्यांनी आपल्या पुरस्काराचे श्रेय डॉक्टर्स असोसिएशन नांदुरा, इंडियन मेडिकल असोसिएशन नांदुरा व खामगाव, लायन्स परिवार, जैन संघटना, साई सेवा समिती व नांदुरा येथील विविध सामाजिक संस्था पत्रकार बांधव आणि सुविध पत्नी डॉ. सरला, लाडक्या

मुली डॉ. पायल व डॉ. पलक यांना देत सर्वांचे आभार मानले. तदनंतर डॉ. अशोक बावस्कर यांनी डॉक्टर्स डे बद्दल माहिती दिली. यावेळी डॉ. अनिल शंकरवार, डॉ. अशोक गायकवाड, डॉ. संदीप डवंगे, डॉ. अरुण शंकरवार, डॉ. समृद्धी मेंडे, डॉ. दिपाली पाटील व सिल्व्हर सिटी हॉस्पिटल चे आर एम ओ, नर्सस, व इतर स्टाफ उपस्थित होते संवत्सन डॉ. हेतल झुनझुनवाला व सी. जया इंगळे यांनी तर आभार डॉ. आनंद राठी यांनी मानले.

निरामय

जागतिक आरोग्य संघटनेच्या मते जगात दर दोन मिनिटांनी एका गर्भवती महिलेचा मृत्यू होतो. माता मृत्युदर म्हणजे गर्भधारणेदरम्यान, प्रसूतीच्या वेळी किंवा प्रसूतीनंतर ४२ दिवसांच्या आत होणारा महिलेचा मृत्यू. 'अमेरिकन कॉलेज ऑफ ऑब्स्टेट्रिशियन अँड गायनेकॉलॉजिस्ट' ही संस्था अनेक प्रकरणांमध्ये गर्भधारणेनंतर एक वर्षापर्यंतच्या कालावधीत होणाऱ्या मृत्यूला माता मृत्यूच मानते. माता मृत्युदर (एमएमआर) म्हणजे प्रति एक लाख जन्मांमागे झालेला मातांचा मृत्यू. २०२३ मध्ये जागतिक एमएमआर प्रति एक लाख जिवंत जन्मांमागे १९७ होता. कमी उत्पन्न असलेल्या देशांमध्ये हा दर ३४६ आणि उच्च उत्पन्न असलेल्या देशांमध्ये तो १० होता.

महिलांच्या मृत्यूची कारणे

- रक्तस्त्राव:** प्रसूतीनंतर जास्त रक्तस्त्राव (पोस्टपार्टम हेमरेज) हे माता मृत्यूचे सर्वात मोठे कारण आहे. जागतिक आरोग्य संघटनेच्या मते १९९० मध्ये एक लाख १४ हजार महिला अतिरिक्त रक्तस्त्रावामुळे मृत्युमुखी पडल्या. हा आकडा २०२१ पर्यंत ४७ हजारापर्यंत कमी झाला.
- उच्च रक्तदाब विकार:** प्रीक्लेम्पसिया आणि एक्लेम्पसिया सारखे उच्च रक्तदाब विकार गर्भवती महिलांमध्ये मृत्यूचे प्रमुख कारण आहेत. हे विकार मेंदू,

गर्भवती महिलांचा मृत्युदर चिंताजनक!

मूत्रपिंड आणि इतर अवयवांना नुकसान पोहोचू शकतात.

- मानसिक आरोग्य स्थिती:** नैराश्य, चिंता आणि प्रसूतीनंतरचे नैराश्य यासारख्या मानसिक आरोग्य स्थिती माता मृत्यूची प्रमुख कारणे आहेत.
- संसर्ग:** गर्भधारणेदरम्यान किंवा प्रसूतीनंतर सेक्स-संसारखे संसर्ग हे माता मृत्यूचे आणखी एक प्रमुख कारण आहे.
- हृदयरोग:** हृदयरोग आणि काडिओमायोपेथी (हृदयाच्या स्नायूंचे कमकुवत होणे) ही माता मृत्यूची प्रमुख कारणे आहेत.

आराम्य वेध

डॉ. मेघा दळे

उ

पंचरांभेक्षा प्रतिबंध योग्य ठरतो. आरोग्याच्या बाबतीत कोणतीही तडजोड करता कामा नये. वय वाढू लागल्यावर शरीरात बदल घडू लागतात. अनेक आजारांची सुरुवात होते. या आजारांचं निदान वेळीच झालं तर रोगमुक्त होता येतं. आजारांचं वेळीच निदान होण्यासाठी प्रतिबंधात्मक आरोग्य तप-ासणी करून घेणं गरजेचं आहे. तिशीनंतर उच्च रक्तदाब, मधुमेह, कोलेस्ट्रॉल यासह इतरही चाचण्या करून घ्यायला हव्यात. अशाच काही उपयुक्त आणि गरजेच्या आरोग्य चाचण्यांविषयी...

हृदयविकार कोणत्याही वयात होऊ शकतो. सध्याचं धकाधकीचं जीवन, आहाराच्या चुकीच्या सवयी हृदयविकाराला निमंत्रण देतात. हृदयविकाराची काही लक्षणे दिसू लागतात. हा धोका वेळीच ओळखण्यासाठी ईसीजी तपासणी करून घ्यायला हवी. ईसीजी म्हणजे इलेक्ट्रोकार्डिग्रांम. या चाचणीमुळे भविष्यातला हृदयविकाराचा धोका ओळखता येतो. काही उपाययोजना किंवा जीवनशैलीत बदल करून हृदयविकाराला आळा घालता येतो.

भविष्यातल्या व्याधींचा धोका वेळीच ओळखण्यासाठी जनुकीय चाचण्या करून घेता येतील. जनुकीय चाचण्यांमुळे डीएनएमधले बदल टिपता येतील. कॅन्सरचा धोका ओळखता येईल. बाळाचा विचार करत

करून घ्या प्रतिबंधात्मक चाचण्या

असाल तर जनुकीय चाचण्या दिशादर्शक ठरू शकतात. या चाचण्यांमुळे तुमच्या बाळाचं आरोग्यही उत्तम राहू शकतं. काही जनुकीय चाचण्या खूप उपयुक्त ठरू शकतात.

- लिपिड प्रोफाइल चाचणीमुळे कोलेस्ट्रॉलची पातळी कळते. चांगल्या आणि वाईट कोलेस्ट्रॉलची पातळी कळल्यानंतर हृदयाच्या आरोग्याची कल्पना येऊ शकते. तिशीनंतर साधारण दोन वर्षांनी संपूर्ण लिपिड प्रोफाइल चाचणी करून घ्यायला हवी. हृदयविकार,

आरोग्यवेध

श

स्थूलपणा, मधुमेह यांचा कौटुंबिक इतिहास असेल तर नियमित लिपिड प्रोफाइल चाचणी खूप उपयुक्त आणि प्रतिबंधात्मक ठरू शकते. वाईट कोलेस्ट्रॉलची पातळी कमी करण्यासाठी प्रयत्न करायला हवेत.

यकृताच्या चाचण्याही करून घ्यायला हव्यात. यकृताचं आरोग्य खूप महत्वाचं असतं. शरीरातली रसायने, प्रथिने आणि ट्रायग्लिसराइड्सची तपासणी करून यकृताच्या आरोग्याची माहिती घेतली जाते. यामुळे हेपेटायटिससारख्या विकारांचा धोका कमी होऊ शकतो किंवा वेळीच उपचार होऊ शकतात. तिशीनंतर यकृताची नियमित चाचणी करायला हवी.

पॅप स्मिअर तसंच कोलोनोस्कोपी या चाचण्याही गरजेच्या आहेत. पॅप स्मिअर ही चाचणी महिलांसाठी अत्यंत गरजेची आहे. तिशीनंतर या चाचण्या नियमितपणे करणं गरजेचं आहे. या चाचण्यांमुळे सॉर्व्हिकल कॅन्सर तसंच इतर घातक आजारांचा धोका वेळीच लक्षात येतो आणि त्या दृष्टीने उपाय करता येतात. कोलोनोस्कोपी ही चाचणी पुरुषांसाठी गरजेची आहे. या चाचण्या पन्नाशीनंतर केल्या तरी चालत असलं तरी तिशीनंतर केल्यास घातक व्याधींचा धोका वेळीच लक्षात येऊ शकतो. कुटुंबात कोलोन कॅन्सरचा इतिहास असेल तर ही चाचणी करून घेणं खूप गरजेचं आहे.

आरोग्यवेध

डोळे मिचकावताय?

डोळे मिचकावणे हे 'मायोकायमिया' या आजाराचे लक्षण असू शकते. पापणीचे स्नायू आकुंचन पावल्यामुळे डोळे मिचकावले जातात. 'नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ न्यूरोलॉजिकल डिस्ऑर्डर्स अँड स्ट्रोक' (एनआयएनडीएस)च्या मते बहुतेकवेळा ही स्थिती सौम्य असते आणि काही सेकंदांपासून काही मिनिटांपर्यंत टिकते.

तणाव आणि चिंता: २०२३ मध्ये 'जर्नल ऑफ क्लिनिकल न्यूरोसायकोलॉजी' मध्ये प्रकाशित झालेल्या एका अभ्यासानुसार तणाव मेंदूच्या न्यूरोट्रांसमीटर संतुलनावर परिणाम करतो. त्यामुळे पापण्यांच्या स्नायूंचे अनैच्छिक आकुंचन होऊ शकते.

झोपेचा अभाव: पुरेशी झोप न घेतल्याने डोळे मिचकतात. 'स्लीप रिसर्च सोसायटी'च्या २०२४ च्या अभ्यासानुसार ७-९ तासांपेक्षा कमी झोपणाऱ्या लोकांना 'मायोकायमिया' होण्याची शक्यता ४० टक्के जास्त असते.

कॅफिन आणि अल्कोहोलचे जास्त सेवन: कॉफी, चहा किंवा एनर्जी ड्रिंक्समध्ये आढळणारे कॅफिन आणि अल्कोहोल मज्जासंस्थेला उत्तेजित करतात. त्यामुळे डोळ्यांचे स्नायू संवेदनशील होऊ शकतात. '२०२३ मध्ये फूड सायन्स अँड न्यूट्रिशन जर्नल' मध्ये प्रकाशित झालेल्या एका अभ्यासानुसार, कॅफिनचे जास्त सेवन केल्याने 'मायोकायमिया'चा धोका ३० टक्क्यांनी वाढू शकतो.

डोळ्यांचा दाब: मोबाईल, लॅपटॉप किंवा टीव्हीच्या स्क्रीनकडे जास्त वेळ पाहिल्याने डोळ्यांच्या स्नायूंचा दबाव येतो. त्यामुळे डोळे मिचकू शकतात. २०२४ मध्ये 'ऑप्थॅल्मोलॉजी रिसर्च'मध्ये प्रकाशित झालेल्या एका अभ्यासात डिजिटल स्क्रीनवर ६ तासांपेक्षा जास्त वेळ घालवणाऱ्यांमध्ये डोळे मिचकण्याच्या तक्रारी २५ टक्के जास्त असतात, असे आढळून आले आहे.

पोषक तत्वांची कमतरता: व्हिटॅमिन बी१२, मॅग्नेशियम आणि पोटॅशियमची कमतरता मज्जासंस्थेवर परिणाम करते. त्यामुळे डोळे मिचकतात.

डोळे कोरडे आणि ऍलर्जी: ५० वर्षांहून अधिक वयाच्या लोकांना डोळे कोरडे होण्याची समस्या असते. त्यामुळे त्यांचे डोळे मिचकतात.

गंभीर न्यूरोलॉजिकल समस्या: काही वेळा डोळे मिचकावणे हे ब्लेफरोस्पाझम किंवा हेमिफेशियल स्पॅझम सारख्या गंभीर न्यूरोलॉजिकल समस्यांचे संकेत असू शकते. ब्लेफरोस्पाझममध्ये दोन्ही डोळ्यांच्या पापण्या अनैच्छिकपणे बंद होऊ शकतात. हेमिफेशियल स्पॅझममध्ये चेहऱ्याच्या एका बाजूला परिणाम होतो. मल्टिपल स्कलेरोसिस किंवा पार्किन्सन सारख्या आजारांमुळेदेखील डोळे मिचकू शकतात. अशा वेळी ताबडतोब न्यूरोलॉजिस्टशी संपर्क साधावा.

वेगळे काही

डॉ. कुंदन गायकवाड

बटाटे फ्रीजमध्ये ठेऊ नका!

बटाटे खराब होऊ नयेत म्हणून फ्रीजमध्ये ठेवले जातात. मात्र ही कृती आरोग्याच्या दृष्टीने घातक ठरू शकते.

बटाटा फ्रीजमध्ये ठेवल्यानंतर त्यातल्या स्टार्चचं रूपांतर साखरेत होतं. हीच साखर आरोग्याच्या दृष्टीने घातक ठरू शकते. फ्रीजमधले बटाटे खाल्ल्यामुळे कर्करोगासारखी दुधिर व्याधीही जडू शकते.

बटाट्यातल्या साखरेचा यातल्याच अमिनो अॅम्लसिड अॅस्पॅरगिनशी संपर्क होऊन अॅरक'इलामाइड नावाचं घातक रसायन तयार होतं. हे रसायन आरोग्यासाठी खूपच घातक ठरतं.

फ्रीजमध्ये ठेवलेले बटाटे शिजवल्यानंतर त्यात अॅक्राइलामाइड रसायनाची निर्मिती होऊ लागते. हे रसायन पोटात गेल्यानंतर बराच त्रास होऊ शकतो.

कुठे चुकतो आपण?

त्यामुळे बटाटे कोरड्या जागी ठेवायला हवेत.

अॅक्राइलामाइड हे रसायन स्टार्चयुक्त पदार्थांमध्ये आढळतं. उच्च तापमानावर शिजवलेल्या स्टार्चयुक्त पदार्थांमध्ये या रसायनाची निर्मिती होते. हे रसायन कॅन्सरला कारणीभूत ठरू शकतं.

काय खावं?

अधिक प्रमाणात घेतल्यास मूत्रातल्या ऑक्सालेट या घटकाचं प्रमाण वाढून खडे किंवा स्फटिक तयार होण्याची शक्यता वाढते.

दोषांनुसार निवडा व्यायामप्रकार

रोगी आणि तंदुरुस्त रहाण्यासाठी व्यायाम गरजेचा आहे हे आपण जाणतो. शरीराला कोणत्याही प्रकारचा व्यायाम चालतो, असं आपल्याला वाटतं. पण शरीरातल्या दोषांनुसार व्यायामाची निवड करायला हवी असं आयुर्वेद सांगतं. याबाबत विस्ताराने जाणून घेऊ.

वात दोष असणारे लोक

मुळातच उत्साही असतात. मात्र या लोकांची देहयष्टी बारीक असते. त्यांची पचनशक्तीही कमकुवत असते. तसंच त्यांचं वजनही कमी असतं. त्यामुळे वात दोष असणाऱ्यांनी कमी वेग असणाऱ्या व्यायामप्रकारांची निवड करायला हवी. लंजेस, स्कॉट्स, रेझिस्टन्स बँड ट्रेनिंग हे व्यायामप्रकार वात दोषांसाठी योग्य ठरतात. योगासनं तसंच कमी तीव्रतेचे व्यायामप्रकारही चालू न जातात.

पित्त प्रवृत्तीच्या लोकांचं शरीर अधिक उष्ण असतं. त्यांची शारीरिक क्षमता उत्तम असते. तसंच बांधाही मध्यम असतो. या लोकांनी आरामदायी

आयुर्वेद आणि विकार

तसंच तुलनेने सोपे व्यायामप्रकार करणं गरजेचं आहे. पित्तामुळे उष्णता वाढत असल्यामुळे या लोकांनी उष्ण तसंच आर्द्र जागेत व्यायाम करू नये. यीन योगा, पिलेट्स, पोहणं, चालणं असे व्यायाम करता येतील.

कफ प्रवृत्तीच्या लोकांची शारीरिक क्षमता उत्तम असते. पण आळशीपणामुळे त्यांचं वजनही लवकर वाढतं. या लोकांना व्यायामासाठी उद्युक्त करणं खूप कठीण असतं. या लोकांनी झुंबा, कार्डिओ तसंच इतर वेगवान व्यायामप्रकार करायला हवेत.

लहान मुलांनाही यकृताचा धोका

हान मुलांमध्ये यकृताचा आजार क्वचितच दिसून येतो. परंतु 'अमेरिकन लिव्हर फाउंडेशन'च्या मते, फॅटी लिव्हर डिजीज (नॉन-अल्कोहोलिक फॅटी लिव्हर), व्हायरल हेपेटायटीस (हिपेटायटीस ए, बी, सी), ऑटोइम्यून हेपेटायटीस, मेटाबॉलिक लिव्हर डिजीज हे आजार यकृताचे आरोग्य बिघडवू शकतात.

जन्मापासून यकृतामध्ये दोष, आनुवंशिक समस्या, विषाणू संसर्ग (उदा. हिपेटायटीस

आरोग्य विशेष

डॉ. अजेय गर्जे

विषाणू ओळखणारं उपकरण

विषाणूंच्या विविध प्रजाती शोधून ओळख पटवण्यासाठी एका नव्या उपकरणाचा शोध लावण्यात शास्त्रज्ञांना यश आलं आहे. हे उपकरण उपयुक्त आणि कमी खर्चिक आहे. 'व्हिर्ऑन' असं त्याचं नाव आहे. हे उपकरण वैद्यकीय क्षेत्रातच नाही तर इतर क्षेत्रातही वापरता येऊ शकतं. या उपकरणाचा वापर करून शेतकरी शेतातले रोगजंतू शोधू शकतात. हे उपकरण काही क्षणांमध्ये विषाणूंची ओळख पटवत असल्यामुळे विकारांचं निदान लवकर होऊ शकतं. त्यामुळे उपचारांनाही लवकर सुरुवात होऊ शकते. प्रत्येक डॉक्टरकडे हे उपकरण असायला हवं. गंभीर भागात या उपकरणाचा अधिक चांगला वापर होऊ शकतो.

नवसंशोधन

लहानग्यांनाही होतो मोतीबिंदू!

मोतीबिंदू फक्त प्रौढांना होतो, असं आपल्याला वाटतं. पण प्रत्यक्षात लहान मुलांना आणि त्यातही छोट्या बाळांना मोतीबिंदू होऊ शकतो. मोतीबिंदूमुळे अंधूक दिसू लागतं. काही वेळा दृष्टी अंधू होते. मोतीबिंदूचा प्रादुर्भाव एका किंवा दोन्ही डोळ्यांना होऊ शकतो. त्यामुळे लहानग्यांच्या डोळ्यांची नियमित तपासणी करून घ्यायला हवी. मोतीबिंदू जन्मजात असू शकतो. मातेला काही आजार झाल्यास गर्भातल्या बाळाच्या डोळ्यांमध्ये दोष निर्माण होऊ शकतात. ही समस्या अनुवंशिकही असू शकते. बाळाच्या पालकांना लहानपणी मोतीबिंदू झाला असेल तर मुलांनाही हा त्रास होऊ शकतो.

काळजी डोळ्यांची

मध ठरतो उपयुक्त

थंडीत त्वचा कोरडी पडते. ओठ फुटतात. म्हणूनच या दिवसात कोल्ड क्रीम, बॉडी लोशन, लिप बामचा मोठ्या प्रमाणावर वापर होतो. मात्र निसर्गाने त्वचेच्या रक्षणासाठी बरीच आयुधं दिलं आहेत. त्यापैकी एक म्हणजे मध. खोबरेल तेल, मध, लॅनोलिन आणि जी जीवनसत्त्व यांचा वापर करून घरच्या घरी लिप बाम किंवा क्रीम तयार करता येईल. या क्रीममुळे त्वचा कोरडी पडणार नाही.

जणून घ्या

डॉ. सतीश सोनवणे

लाभ लवंगयुक्त पाण्याचे...

लवंगंमध्ये अनेक औषधी गुणधर्म आहेत. दंतविकारांमध्ये लवंग खूप लाभदायी ठरते. लवंगामुळे इतर काही विकारांनाही प्रतिबंध करता येतो. लवंगयुक्त पाणीही औषधी असतं. या पाण्याचं सेवन नियमितपणे करायला हवं. हिवाळ्यात लवंगेचं पाणी पिणं गरजेचं आहे. या पाण्यामुळे पचनसंस्थेचं कार्य सुधारतं. वजन कमी करणार्यांसाठीही हे पाणी उपयुक्त असतं. शरीराचा दाह कमी करण्याचा गुणधर्मही यात आहे. एका भांड्यात पाणी घेऊन दोन-तीन लवंगा भिजवून ठेवा. लवंगा रात्रभर भिजत ठेवा. सकाळी उठल्यावर हे पाणी प्या. या पाण्यामुळे वजन कमी होण्याच्या प्रक्रियेचा वेग वाढतो.

आजीबाईंचा बटवा

विधीमंडळ अधिवेशन

लिंबू मिरचीसह अनिल परबांचा विधान परिषदेत विचित्र दावा

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २ :** रायगडच्या पालकमंत्री पदाचा वाद सुरू असतानाचा शिंदे गटाचे आमदार आणि राज्याचे मंत्री भरत गोगावले यांच्या अघोरी पूजा केल्याचा आरोप झाला होता. याचे पडसाद आज विधान परिषदेत उमटले. शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे आमदार अनिल परब हे सभागृहात चक्क 'लिंबू-मिरची' घेऊन पोहोचले.

रायगडमध्ये तंत्र-मंत्राच्या माध्यमातून होणाऱ्या संभाव्य धोक्यापासून आदिती तटकरे यांचे संरक्षण व्हावे, अशी भावना अनिल परब यांनी व्यक्त केली. त्यांच्या या कृतीमुळे सभागृहात चांगलाच हास्यकल्लोळ बघायला मिळाला.

रायगडच्या पालकमंत्री पदाचा तिढा अद्यापही सुटलेला नाही. शिंदे गटाचे नेते भरत गोगावले आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या आदिती तटकरे दोघेही आग्रही आहेत. त्यामुळे रायगडच्या पालकमंत्रीपदाचा वाद कायम आहे. या दरम्यान काही दिवसांपूर्वी भरत गोगावले यांचे काही फोटो सोशल मीडियावर व्हायरल झाले होते. यातून अघोरी पूजा केल्याचा आरोप विरोधकांकडून करण्यात आला होता. गोगावले यांनी या आरोपांचे खंडन केले होते. मात्र, याचे पडसाद पावसाळी अधिवेशनात पाहायला मिळाले. ठाकरे गटाचे आमदार अनिल परब हे आज चक्क लिंबू-मिरची घेऊन विधान परिषदेच्या सभागृहात दाखल झाले.

आपण गेल्या महिन्यामध्ये वेगवेगळे कायदे करून वेगवेगळ्या पद्धतीने सुरक्षा दिली. आपण लाडक्या बहिणींना १५०० रुपये देऊन मजबूत स्थान दिले, शेतकऱ्यांना न्याय दिला, पण आज माझा विषय आहे, तुम्ही एवढ्या लाडक्या बहिणींचा मान सन्मान करताय, एवढा मानसन्मान करताना माझे देखील एक कर्तव्य आहे की, महाराष्ट्राच्या प्रत्येक बहिणीची सुरक्षा राखण्यासाठी माझे योगदान काय? हा प्रश्न माज्यासमोर आहे. मी माज्या बहिणीची सुरक्षा राखण्यासाठी काय करू शकतो? असा माझा प्रश्न पडतो, असे अनिल परब म्हणाले.

इथे आदिती ताई तटकरे बसल्या आहेत. इथे बसलेल्या तुमच्या सगळ्यांच्या सुरक्षिततेची जबाबदारी आहे. सर्वोच्च स्थानी आपण बसला आहात. तुम्ही जशी नगराध्यक्षांची सुरक्षा बघताय, पण झालेल्या का त्या बिलात तुम्ही केवळ तेवढी काळजी घेतली आहे. पण पालकमंत्री म्हणून असे काही होणार असेल तर त्याची काळजी कोण घेणार? जे काही रायगड जिल्ह्यात तंत्र, मंत्र, अघोरी प्रकार जो चालला आहे, बहिणीच्या सुरक्षेचा प्रश्न आहे, अशी उपरोधिक भावना त्यांनी व्यक्त केली.

पोलिसांचे कल्याण हीच गृह विभागाची प्रमुख जबाबदारी

राज्यमंत्री योगेश कदम यांची विधान परिषदेत स्पष्टोक्ती

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :** पोलीस कर्मचारी आणि अधिकाऱ्यांचे कल्याण ही गृह विभागाची प्रमुख जबाबदारी आहे, असे ठाम प्रतिपादन गृह राज्यमंत्री योगेश कदम यांनी विधान परिषदेत केले. कर्तव्यावर असताना होणाऱ्या पोलिसांच्या मृत्यू प्रकरणावर उत्तर देताना त्यांनी ही माहिती दिली. राज्यातील पोलिसांच्या मृत्यूचे कारण आजारपण, आत्महत्या यांसारखे असल्याचे त्यांनी सांगितले. अशा दुर्दैवी घटनांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी आणि त्यांच्या आरोग्याचे संरक्षण करण्यासाठी शासन सातत्याने उपाययोजना राबवत आहे, असे मंत्री कदम यांनी स्पष्ट केले.

पोलीस कल्याणासाठी शासनाचे महत्त्वाचे निर्णय
२७० रुग्णालयांत मोफत उपचार सुविधा : पोलिसांसाठी ४० प्रकारच्या आजारंवर मोफत उपचार २७० रुग्णालयांमध्ये सुरू आहेत. केवळ मुंबईतच ३४ रुग्णालयांमध्ये ही सेवा उपलब्ध आहे. कॅन्सर निदान शिबिरे : टाटा रुग्णालय आणि अन्य संस्थांच्या मदतीने पोलिसांसाठी कॅन्सर निदान शिबिरे आयोजित केली जात आहेत. मानसिक आरोग्यासाठी योगा व व्यायामशाळा : पोलीस स्थानकांमध्ये योगा शिबिरे आणि व्यायामशाळा सुरू करून पोलिसांचे मानसिक व शारीरिक आरोग्य सुदृढ ठेवण्याचा प्रयत्न केला जात आहे.

राज्य सरकारने पोलिस दलातील ८५% हून अधिक रिक्त पदे भरली असून, ही आतापर्यंतची सर्वाधिक भरती असल्याचे त्यांनी सांगितले.

कोंबडीचा मुद्दा महाजनांचे उत्तर

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २ :** वाघाच्या हल्ल्यात बळी गेलेल्या शेतकऱ्यांना २५ लाख रुपयांची मदत केली जाते. पण वीज कोसळून मृत्यू झाल्याने

केवळ ४ लाख रुपये दिले जातात. ही मदत पुरेशी नाही. त्यामुळे त्यात वाढ केली जावी, अशी मागणी विजय वडेटीवार यांनी बुधवारी विधानसभेत केली.

त्यावर राज्याचे आपत्ती व्यवस्थापन मंत्री गिरीश महाजन यांनी सरकारची भूमिका स्पष्ट केली. ते म्हणाले, राज्य आपत्ती व्यवस्थापनमध्ये आधी वीज कोसळून मृत्यू याचा समावेश नव्हता, पण आता त्याचा समावेश करण्यात आला आहे. या प्रकरणी मदत निधी वाढवून देण्याबाबत आपल्या सूचनांचा विचार केला जाईल. याविषयीही मुख्यमंत्र्यांशी चर्चा करून योग्य तो निर्णय घेतला जाईल, असे ते म्हणाले.

कोंबडी खात नाही म्हणून..

गिरीश महाजन यांनी यावेळी वीज पडून ठार होणाऱ्या प्राण्यांवर मिळणाऱ्या नुकसान भरपाईवरही भाष्य केले. ते म्हणाले, पूर्वी वीज पडून जी माणसे मरतात किंवा जे इतर नुकसान होते. त्याला मदत मिळत नव्हती. पण २०१७ मध्ये सरकारने जीआर काढला. त्यानंतर याला मदत मिळण्यास सुरुवात झाली. त्यानुसार आता मृत व्यक्ती असेल तर ४ लाख, गंभीर जखमी असेल तर अडीच लाख रक्क दिले जातात. याशिवाय गाय, म्हैस, बैला या मोठ्या जनावरांना प्रत्येकी ३७५०० रुपये, शेळी, मेंढी असेल तर त्याला ४ हजार रुपये मिळतात. कोंबडीला केवळ १०० रुपयेच आहेत.

त्यांच्या या विधानावर विरोधकांनी कोंबडीला किमान ५०० रुपये अनुदान देण्याची मागणी केली. त्यावर महाजन यांनी हसत, मी कोंबडी खात नाही, त्यामुळे मला तिचा भाव माहिती नाही, असे विधान केले.

शेतकऱ्यांची एक हजार वेळा माफी..

बबनराव लोणीकरांचे वक्तव्य

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २ :** राज्य विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनाच्या तिसऱ्या दिवशी भाजप आमदार बबनराव लोणीकर यांनी शेतकऱ्यांविषयी केलेल्या वादग्रस्त विधान व शेतकऱ्यांच्या प्रश्नांवर विधानसभेत तीव्र पडसाद उमटले.

काल या प्रकरणी काँग्रेस सदस्य नाना पटोले यांचे दिवसभरासाठी निर्लंबन झाले होते. त्यानंतर विरोधकांनी सभागृहाच्या कामकाजावर बहिष्कार टाकत सभात्याग केला होता. या प्रकरणी आजही विरोधक सरकारला धारेवर धरले.

भाजपचे माजी मंत्री आणि आमदार बबनराव लोणीकर यांनी शेतकऱ्यांच्या विरुद्ध आक्षेपाई विधान केली. या विरोधात महाविकास आघाडीने आक्रमक भूमिका घेतल्याने लोणीकर यांनी आज विधानसभेत स्पष्टीकरण दिले.

मी जे बोललो नाही ते मी बोललो हा आरोप केला.द्यात राजकारण आहे असा दावा बबनराव लोणीकर यांनी विधानसभेत केला. महाविकास आघाडीने तेव्हा आक्षेप घेतला व जोरदार घोषणावाजी केली.

राज्यात अडीच वर्षात ४२७ पोलिसांचा मृत्यू

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २ :**

राज्यात गेल्या अडीच वर्षात ४२७ पोलिसांचा मृत्यू झाला असून, यात २५ आत्महत्यांचा समावेश आहे. पोलिसांत वाढत असलेल्या मानसिक तणावामुळे ही स्थिती उद्भवली असल्याचे स्पष्ट होताच, राज्य सरकारने तातडीने काही महत्त्वाचे निर्णय घेतले आहेत.

राज्यातील प्रत्येक पोलिस युनिटमध्ये वरिष्ठ अधिकाऱ्यांना आता दर मंगळवारी आणि शुक्रवारी दोन तास कर्मचाऱ्यांशी संवाद साधावा लागणार आहे. आठवड्यात किती पोलिसांशी संवाद झाला याची नोंद ठेवण्याचे निर्देशही सरकारने दिल्याची मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी बुधवारी विधान परिषदेत दिली.

आमदार सुनील शिंदे यांनी पोलिसांच्या इयुटीदरम्यान होणाऱ्या मृत्यूचा मुद्दा उपस्थित केला. विरोधी पक्षनेते अंबादास दानवे यांनी पोलिसांच्या निवासस्थानाचा प्रश्न, आरोग्य व्यवस्था व डिजी लोन आदी प्रश्नावरून सरकारला धारेवर धरले.

पोलिसांच्या इयुटीचा ८ तासांचा कालावधी असला, तरीही किमान १२ तास त्यांना काम करावे लागते. मुंबई पोलिस दलात कार्यरत असलेल्यापैकी निम्म्याहून अधिक पोलिस मुंबईबाहेर वास्तव्यास आहेत. वसई, विरार, नवी मुंबई, पनवेलपासून कर्जत, कसारापर्यंत पोलिसांचे वास्तव्य आहे. यामुळे दिसातील किमान १६ ते १८ तास त्यांचे इयुटी व

वीज कोसळून मृत्यू

नुकसान भरपाईत वाढ होण्याचे संकेत

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २ :**

राज्यात वीज कोसळून जाणाऱ्या बळींच्या कुटुंबीयांना प्रत्येकी १० लाख रुपयांची नुकसान भरपाई देण्याची मागणी विधिमंडळ नेते विजय वडेटीवार यांनी बुधवारी विधानसभेत तारकित प्रश्नोत्तराच्या तासात बोलताना केली.

त्यावर सरकारने या प्रकरणी गांभिर्याने विचार करण्याची भूमिका घेतली. महाराष्ट्रात २०२२ व २०२३ या वर्षात वीज पडून तब्बल ४१७ जणांचा बळी गेल्याची बाबही सरकारने नमूद केली. या नुकसान भरपाईत वाढीचे संकेत आहेत.

त्यावर सरकारने या प्रकरणी गांभिर्याने विचार करण्याची भूमिका घेतली. महाराष्ट्रात २०२२ व २०२३ या वर्षात वीज पडून तब्बल ४१७ जणांचा बळी गेल्याची बाबही सरकारने नमूद केली. या नुकसान भरपाईत वाढीचे संकेत आहेत.

शेतकऱ्यांची माफी मागायची सोडून ते खुलासा करत आहेत की मी असे बोललो नाही. सगळ्या महाराष्ट्राने पाहिले आहे की त्यांनी म्हटले होते, मोदी तुमचा बाप आहे. तुमच्या अंगावरचे कपडे आम्ही दिले.

त्यांच्या या विधानासाठी आम्ही माफीची मागणी केली होती. पण सत्ताधारी लोणीकरांची वकिली करत होते. महायुती सरकारची पण हीच भूमिका आहे का? आज संपूर्ण महाराष्ट्राला कळून चुकले आहे की जी लोणीकरांची भूमिका आहे तीच भाजप आहे. त्यांनी माफी मागितली नाही हे तमाम शेतकऱ्यांचे दुर्दैव आहे.

विजय वडेटीवार

प्रत्येक मंगळवार आणि शुक्रवार संवादाची सक्ती

प्रवासात जाते. त्यामुळे योगा आणि व्यायाम करण्यासाठी त्यांना वेळ मिळत नाही.

पोलिसांचे सर्वाधिक मृत्यू हे हृदयविकाराच्या झटक्याने होत असल्याची माहिती दानवे यांनी सभागृहात दिली. प्रवीण देकर, शशिकांत शिंदे, संजय खोडके, भाई जगताप, बंटी पाटील यांनी पोलिसांच्या समस्यांबाबत विधान परिषदेत आवाज उठवला.

यावर मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले की, पोलिसांची ८ तासाची इयुटी असून, सण-उत्सव किंवा बंदोबस्ताच्या वेळी काही कारणास्तव सुट्टी न मिळाल्यास त्याचे

जीपमध्ये ५ बंदूकांसह ३५० जीवंत काडतूसे?

तलवार, तीर कमानसह वाहनातून हत्यारे जप्त

■ **महासागर प्रतिनिधी चवतमाळ, दि. २ :**

शहरातील दर्डा नगर परिसरात राहणाऱ्या युवकांच्या वाहनातून विविध प्रकारच्या तब्बल ५ बंदूका, ३५० जीवंत काडतूसे, अद्यावत तीर-कमान, तलवार आणि इतर शस्त्रासाठी जप्त करण्यात आला.

रणवीर रमन वर्मा (वय ३०) असे या प्रकरणात अटक करण्यात आलेल्या आरोपी युवकाचे नाव आहे. सहाय्यक पोलिस निरीक्षक संतोष मनवर यांना गोपनीय माहिती मिळाली की, दर्डा नगर रणवीर नावाच्या युवकाकडे अग्नीशस्त्रे असून तो त्याच्या जीपमध्ये शस्त्रे व काडतूसे घेवून पांढरकवडा रोडने घरी जाणार आहे.

एलसीबीच्या पथकाने पांढरकवडा मार्गावर सापळा रचला. त्यात रात्री रणवीर हा पांढरकवडा मार्गाने जात असतानाच या कारवाई सुरू असतानाच या

दिसला. त्याची चौकशी केली असता त्याच्या वाहनाच्या पायदानाजवळ ५ अग्निशस्त्र व एक काळसर रंगाचा टच बटन लेदर बॉक्स ज्यामध्ये वेगवेगळ्या प्रकारचे ३५० जीवंत काडतूसे, एक धारधार तलवार, बुलेट प्रूफ जॅकेट मिळाले.

ताब्यात घेवून संपूर्ण मुद्दामाल व वाहन असा एकूण ७,७८,५०० रुपये किमतीचा मुद्दामाल जप्त केला. आरोपीस न्यायालयाने तीन दिवसांची पोलिस कोठडी सुनावली आहे.

पाच अग्नीशस्त्र पकडल्याची कारवाई सुरू असतानाच या

पथकाला गोपनीय माहिती मिळाली. त्यात मो. अशफार मो. असलम मलनस उर्फ भाया हा त्याच्याकडे असलेल्या पॅप अॅक्शन गणने कोणाला तरी मारण्याच्या उद्देशाने चारचाकीने शहरात फिरत असल्याचे सांगण्यात आले. त्यावरून या पथकाने सापळा लावला. मो. अशफार मो. असलम मलनस उर्फ भाया (वय ३५) रा. तेत्तीपुरा याला ताब्यात घेत त्याच्या वाहनाच्या डिस्कतून अॅक्शन गण व ५ जीवंत काडतूसे असा अवैध अग्निशस्त्र व दारुगोळा साठा आढळून आला.

: **मुलखावेगळी माणसं :**

सुंदर हस्ताक्षर कलाकार पांडुरंग

सुंदर हस्ताक्षर, चांगल्या व्यक्तिमत्त्वाचा दागिना आहे असे म्हटले जाते, आणि हिंगोली जिल्ह्यातील गुगुळीपिंपरी येथील पांडुरंग चोपडे यांचे जीवन हे याच प्रमाणे आहे. पंधरा वर्षांपासून शालेय विद्यार्थ्यांना हस्ताक्षराची कला शिकवणारे पांडुरंग चोपडे यांचे कार्य नक्कीच प्रेरणादायक आहे.

त्यांनी आतापर्यंत सहा लाख विद्यार्थ्यांना मोफत हस्ताक्षराचे धडे दिले आहेत. पांडुरंग चोपडे यांच्या कार्यशाळेचा उद्देश विद्यार्थ्यांच्या हस्ताक्षरातील वळणाचा आणि सुधारण्याचा आहे. त्यांना विश्वास आहे की, शालेय जीवनातच सुंदर हस्ताक्षर शिकल्यास विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्त्व अधिक प्रगल्भ आणि सुंदर होऊ शकते. यासाठी त्यांनी वसमतच्या दोन इंग्रजी शाळांमध्ये सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा सत्तारणे, तहसीलदार शारदा दळवी यांच्या उपस्थितीत या कार्यशाळेचा समारोप करण्यात आला.

पांडुरंग चोपडे यांचे कार्य विद्यार्थ्यांच्या भविष्यासाठी खूप महत्त्वाचे आहे, कारण एक चांगलं हस्ताक्षर विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाला एक सकारात्मक ओळख देतं. कार्यशाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना अक्षर सुंदर व वळणादार कसे करावे, याबद्दल मार्गदर्शन केलं जातं. यामुळे विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्त्व आणि कार्यक्षमता सुधरते. विद्यार्थ्यांचे सुधारणारे हस्ताक्षर पाहून त्यांच्या पालकांनाही आनंद झाला आहे, आणि त्यामुळे शाळेतील वातावरण सुधारण्यास मदत होते.

लोकोमानस

त्यांनी शालेय कामगिरी देखील सुधारण्याचा आहे. चोपडे यांना विश्वास आहे की, लोकाधिकारी यांची परवानगी मिळाल्यास जिल्ह्यातील सर्व शाळांमध्ये सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेता येईल. त्यांचे शिक्षण आणि काम हा त्यांचा छंद आहे आणि ते त्याला पूर्णतः समर्पित आहेत.

डीजी लोन योजनेचा उल्लेख करताना फडणवीस म्हणाले की, त्यांनी गृहमंत्री असताना ही योजना सुरू केली होती. मात्र, महाविकास आघाडी सरकारच्या काळात ती बंद झाली होती. नव्याने गृहमंत्रीपद आल्यानंतर ती पुन्हा सुरू केले असून आता बॅकलॉक निकाली काढण्यासाठी प्रयत्न सुरू आहेत.

अनुकंपा भरती मिशन मोडवर
राज्य शासनाच्या १५० दिवस आराखडा कार्यक्रमात पोलिसांच्या अनुकंपा भरती संदर्भातील सर्व प्रकरणे मिशन मोडवर निकाली काढली जातील. यासाठी स विभागांना यासंबंधी आदेश दिले आहेत.

मुंबई व महाराष्ट्र पोलिस दलात गेल्या काही वर्षांत हृदयविकार, कर्करोग, आत्महत्या अशा विविध कारणांमुळे पोलीस कर्मचाऱ्यांचे मृत्यू झाले. यात कार्डियाक अरेस्टमुळे ७५ मृत्यू, कर्करोगामुळे ६ मृत्यू झाले आहेत. पोलिसांच्या कल्याणासाठी शासनाने अनेक उपाययोजना राबवत असून यात ४० प्रकारच्या आजारंवर मोफत उपचार केले जात आहेत. यासाठी राज्यात २७० हॉस्पिटल्ससोबत टायअप करण्यात आले आहे. टाटा मेमोरियल व ए.के. मेहता यांच्यासोबत कॅन्सर तपासणी कॅम्प आयोजित करण्यात आले आहे. त्याचबरोबर पोलिसांसाठी योगा, ध्यानधारणा व व्यायामशाळा सुरू करण्यात आली असल्याचे गृह राज्यमंत्री कदम यांनी यावेळी दिली.

मुंबईसह राज्यभरात पोलिसांसाठी मोठ्या प्रमाणावर गृहनिर्माण प्रकल्प राबवले जात आहेत. तालुका स्तरावर ही कामे वेगाने सुरू आहे. पोलिस गृह निर्माण महामंडळाचे काम अभूतपूर्व असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

ब्रह्मपुरी ते वडसा पूल वाहून गेला

■ **महासागर प्रतिनिधी चंद्रपूर, दि. २ :**

चंद्रपूर आणि गडचिरोली जिल्ह्यांमध्ये मुसळधार पावसाने कहर केला आहे. गेल्या २४ तासांपासून सुरू असलेल्या संततधार पावसामुळे जनजीवन विस्कळीत झाले असून, अनेक नद्या-नाले ओसंडून वाहत आहेत. विशेषतः ब्रह्मपुरी-वडसा या मुख्य महामार्गावरील रपटा नदीवरील पूल पाण्याच्या प्रचंड प्रवाहात वाहून गेला आहे.

या घटनेमुळे चंद्रपूर-ब्रह्मपुरी-वडसा हा मुख्य महामार्ग पूर्णपणे बंद झाला आहे. दोन्ही जिल्ह्यांचा संपर्क तुटल्याने शाळेच्या बसेससह सर्वच वाहतूक ठप्प झाली आहे. नागरिक आणि प्रवासी अडकल्याने मोठी गैरसोय निर्माण झाली आहे. या पार्श्वभूमीवर काँग्रेस विधिमंडळ नेते विजय वडेटीवार यांनी विधानसभेत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित करत तातडीने मदतीची मागणी केली.

लालबहादूर शास्त्री व लिटल किंगज शाळेमध्ये पांडुरंग चोपडे यांनी दहा दिवसांपासून स्वच्छ व सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेतली आहे. यात विद्यार्थ्यांच्या आधीच्या हस्ताक्षरातील चांगला बदल झाला आहे.

पालक देखील आपल्या मुलांचे सुधारलेले हस्ताक्षर पाहून खुश आहेत.तहसीलदार शारदा दळवी यांनी या कार्यशाळेचे महत्त्व ओळखून, ग्रामिण भागातील जिल्हा परिषद शाळांमध्ये देखील अशा कार्यशाळांचा आयोजन करण्याची इच्छा व्यक्त केली आहे.

आहे. माझ्या तालुक्याच्या शाळांमध्ये हस्ताक्षर स्वच्छ आणि सुंदर व्हावे, असे त्या म्हणाल्या.

पांडुरंग चोपडे यांचा ध्येय एकच आहे, आणि ते म्हणजे हिंगोली जिल्ह्यातील प्रत्येक विद्यार्थ्यांचे हस्ताक्षर सुंदर आणि मोलासारखे बनविणे. हस्ताक्षर चांगले असते, व्यक्तिमत्त्वासाठी महत्त्वाचे आहे. ज्याचं हस्ताक्षर चांगले असते, त्याचे व्यक्तिमत्त्व देखील चांगले असते. यामुळे त्यांचा प्रयत्न केवळ विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्त्व सुधारण्याचा नाही, तर

त्यांची शालेय कामगिरी देखील सुधारण्याचा आहे.

चोपडे यांना विश्वास आहे की, लोकाधिकारी यांची परवानगी मिळाल्यास जिल्ह्यातील सर्व शाळांमध्ये सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेता येईल. त्यांचे शिक्षण आणि काम हा त्यांचा छंद आहे आणि ते त्याला पूर्णतः समर्पित आहेत.

चोपडे यांना विश्वास आहे की, लोकाधिकारी यांची परवानगी मिळाल्यास जिल्ह्यातील सर्व शाळांमध्ये सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेता येईल. त्यांचे शिक्षण आणि काम हा त्यांचा छंद आहे आणि ते त्याला पूर्णतः समर्पित आहेत.

चोपडे यांना विश्वास आहे की, लोकाधिकारी यांची परवानगी मिळाल्यास जिल्ह्यातील सर्व शाळांमध्ये सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेता येईल. त्यांचे शिक्षण आणि काम हा त्यांचा छंद आहे आणि ते त्याला पूर्णतः समर्पित आहेत.

चोपडे यांना विश्वास आहे की, लोकाधिकारी यांची परवानगी मिळाल्यास जिल्ह्यातील सर्व शाळांमध्ये सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेता येईल. त्यांचे शिक्षण आणि काम हा त्यांचा छंद आहे आणि ते त्याला पूर्णतः समर्पित आहेत.

चोपडे यांना विश्वास आहे की, लोकाधिकारी यांची परवानगी मिळाल्यास जिल्ह्यातील सर्व शाळांमध्ये सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेता येईल. त्यांचे शिक्षण आणि काम हा त्यांचा छंद आहे आणि ते त्याला पूर्णतः समर्पित आहेत.

चोपडे यांना विश्वास आहे की, लोकाधिकारी यांची परवानगी मिळाल्यास जिल्ह्यातील सर्व शाळांमध्ये सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेता येईल. त्यांचे शिक्षण आणि काम हा त्यांचा छंद आहे आणि ते त्याला पूर्णतः समर्पित आहेत.

दादा कोंडकेंसारखे उत्तर का देता?

मंत्री संजय राठोड यांच्या उत्तरावर स्पष्ट नाराजी व्यक्त करत सुधीर मुनगंटीवार यांचा सवाल

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २ :**

विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनाच्या तिसऱ्या दिवशी प्रश्नोत्तराच्या तासात माजी मंत्री सुधीर मुनगंटीवार यांनी सरकारला चांगलेच धारेवर धरले. त्यांनी नाला रुंदीकरणच्या मुद्यावर जलसंधारण मंत्री संजय राठोड यांनी दिलेल्या उत्तरावर थेट विधानसभा अध्यक्षकांडे नाराजी व्यक्त केली. मंत्री दादा कोंडकेंसारखे उत्तर देत आहेत, असे ते म्हणाले. त्यांच्या या विधानाची विधिमंडळ परिसरात खमंग चर्चा सुरू होती.

नाल्यांच्या योग्य नियोजनाअभावी नाल्यांशेजारी राहणाऱ्या वस्त्यांना फटका बसतो. नाल्यांची संरक्षक भिंत नियमांनुसार बांधली जात नाही. या प्रकरणी पाण्याच्या प्रवाहात अडथळा निर्माण झाला तर सरकार त्या अभियंत्यावर कारवाई करणार का? याशिवाय जिथे - जिथे नाले असतील त्यांच्या दुरुस्तीविषयी सरकारचे नियोजन काय? असा सवाल सुधीर मुनगंटीवार यांनी सरकारला केला.

त्याला उत्तर देताना मंत्री संजय राठोड म्हणाले, सरकार अशा नाल्यांचे सर्वेक्षण करेल. नाल्यांची रुंदी तपासून ती वाढवावी लागेल का ते

पाहिल. भूमीअभिलेख विभागाकरवी जिल्हाधिकाऱ्यांच्या देखरेखीखाली चौकशी करेल. तसेच उर्वरित नाल्यांचे बांधकाम करण्यासंदर्भात जिल्हा नियोजन समितीकडे प्रस्ताव पाठवू.

मंत्री संजय राठोड यांचे हे उत्तर ऐकून सुधीर मुनगंटीवार यांचे समाधान झाले नाही. ते म्हणाले, नाल्याची नैसर्गिक रुंदी जेवढी आहे तेवढीच

राहिली पाहिजे. सरकार याची खबरदारी घेणार आहे का? त्यावर मंत्री राठोड केवळ सजेशन फॉर अॅक्शन असे त्रोटक उत्तर दिले. त्यावर मुनगंटीवार यांनी विधानसभा अध्यक्ष राहुल नावेंकर यांच्याकडे तीव्र नाराजी व्यक्त केली.

हे काय दादा कोंडकेंचे उत्तर आहे का?

सुधीर मुनगंटीवार म्हणाले, मंत्री संजय राठोड आमचे मित्र आहेत. पण नाल्यांची नैसर्गिक रुंदी कायम राहिली का? असा माझा प्रश्न होता. त्यांनी सजेशन फॉर अॅक्शन एवढेच उत्तर दिले. हे अॅक्शन, ओल्ती अॅक्शन, नो रिअॅक्शन असे असले पाहिजे.

मंत्र्यांकडून अपेक्षित आहे की, नाल्याची नैसर्गिक रुंदी काय राहिली पाहिजे. त्यांच्याकडून हमी यायला हवी की नाल्याची नैसर्गिक रुंदी तशीच ठेवली जाईल. ती हमी न देता सजेशन फॉर अॅक्शन हे काय उत्तर आहे का? हे तर द्विअर्थी उत्तर झाले. हे काय दादा कोंडकेंचे उत्तर आहे का? हे द्विअर्थी आहे का? त्याऐवजी नाल्याची रुंदी निश्चित राहिल याची हमी द्या. या नाराजीनंतर विधानसभा अध्यक्ष राहुल नावेंकर यांनी मंत्री संजय राठोड यांना उपाययोजना करण्याची सूचना केली.